

Док. бр. WD-16-5/2-3

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ
о раду и активностима Међународне комисије за
слив ријеке Саве
за период 1. април 2015 – 31. март 2016. године

Мај 2016. године

САДРЖАЈ

Увод.....	5
1. Пловидба.....	7
1.1. Безбједност пловидбе.....	7
1.2. Технички стандарди.....	8
1.3. Инфраструктура пловног пута.....	9
2. Интегрисано управљање водама.....	11
2.1. Управљање ријечним сливом.....	11
2.2. Спречавање и контрола акцидената.....	13
2.3. Управљање поплавама.....	14
3. Међусекторска и остала питања.....	16
3.1. Управљање информацијама.....	16
3.2. Хидролошка и метеоролошка питања.....	17
3.3. Остала развојна питања.....	18
4. Сарадња, промотивне активности и укључивање интересних група.....	20
4.1. Сарадња са међународним организацијама и осталим релевантним институцијама.....	20
4.2. Сарадња са националним институцијама.....	21
4.3. Промотивне активности и укључивање интересних група.....	22
5. Правна питања.....	26
5.1. <i>Оквирни споразум о сливу ријеке Саве (FASRB) и протоколи уз FASRB</i>	26
5.2. Административно управљање и правна подршка.....	27
6. Финансијска питања.....	28
6.1. Буџет.....	28
6.2. Пројекти и студије финансирани у оквиру посебних фондова.....	28
6.3. Остале активности.....	29
Додатак I – Попис чланова и замјеника чланова Савске комисије	
Додатак II – Попис стручних група Савске комисије и преглед њихових састанака одржаних током финансијске 2015. године	
Додатак III – Попис пројеката повезаних са <i>Оквирним споразумом</i> , спроведених, у току или покренутих током финансијске 2015. године	
Додатак IV – Попис планираних пројеката повезаних са <i>Оквирним споразумом</i>	
Додатак V – Попис састанака одржаних са интересним групама које је организовала или суорганизовала Савска комисија током финансијске 2015. године	
Додатак VI – Преглед активности спроведених у склопу прославе Дана ријеке Саве 2015. године	
Додатак VII – Попис скраћеница	

Увод

Општи задаци и надлежности Међународне комисије за слив ријеке Саве (Савска комисија, ISRBC) дефинисани су *Оквирним споразумом о сливу ријеке Саве (Оквирни споразум, FASRB)* и, детаљније, *Анексом I Оквирног споразума – Статутом Међународне комисије за слив ријеке Саве*. Обавеза Савске комисије да подноси годишњи извјештај о свом раду и активностима Странама Оквирног споразума произилази из члана 10. Анекса I Оквирног споразума.

На тој основи је припремљен *Годишњи извјештај о раду и активностима Савске комисије за 2015. годину. Извјештај* обухвата финансијску 2015. годину Савске комисије, односно период од 1. априла 2015. до 31. марта 2016. године. Сви програми рада и планови рада који су наведени у оквиру *Годишњег извјештаја* такође одговарају наведеној финансијској години.

Током извјештајног периода су учињени значајни напори у правцу остваривања даљег напретка у спровођењу *Оквирног споразума* и додатног јачања основе за будуће спровођење *Оквирног споразума* кроз обезбјеђивање нове посвећености држава Страна Оквирног споразума у спровођењу главних активности Савске комисије.

Током овог периода Савска комисија је организовала министарски састанак о регионалној сарадњи у области вода (слика 1), у Брчком, 6. јула 2015. године, с циљем разматрања текућих питања у вези спровођења *Оквирног споразума*, као и ради разматрања напретка оствареног у области заштите од поплава заснованог на резултатима два министарска састанка одржана током финансијске 2014. године, тј. састанка на тему регионалне сарадње у области заштите од поплава (одржаног у Београду, 16. јуна 2014. године), и Петог састанка држава страна *Оквирног споразума* (одржаног у Загребу, 2. децембра 2014. године). Овај састанак свакако представља мјерило за напредак остварен током извјештајног периода.

Слика 1. Министарски састанак о регионалној сарадњи у сливу ријеке Саве (Брчко, 6. јули 2015. године)

Током финансијске 2015. године су организоване четири сједнице Савске комисије: 38. сједница (у Брчком, 6-7. јула 2015. године), 39. сједница (у Загребу, 19-20. октобра 2015. године), 40. сједница (у Загребу 14. децембра 2015. године) и 41. сједница (у Београду, 17-18. фебруара 2016. године). Поред тога, одржано је 11 састанака стручних група Савске комисије и 37 конференција, радионица и осталих састанака са интересним групама.

Најважнији резултати који су током финансијске 2015. године остварени у правцу постизања циљева *Оквирног споразума*, обухватају:

- ступање на снагу *Протокола о заштити од поплава уз Оквирни споразум* и потписивање *Протокола о управљању наносом уз Оквирни споразум*
- обезбјеђивање финансијских средстава и окончавање припремних корака за израду *Плана управљања ризицима од поплава (FRM Plan)* за слив ријеке Саве и успостављање система упозорења и предвиђања поплава (*FFWS*) за слив ријеке Саве
- даљи напредак у области унификације правила која се односе на техничке стандарде и безбједност пловидбе на ријеци Сави
- успостављање кључних функционалности географског информационог система (*Sava GIS*), као и хидролошког информационог система за слив (*Sava HIS*)
- даље јачање учешћа јавности и укључености интересних група у процес спровођења *Оквирног споразума* кроз успостављање Савског савјета за воде као сталне савјетодавне платформе Савске комисије.

Највећи дио активности у оквиру процеса се обавља кроз спровођење пројеката. Стога су наставили да се врше напори за обезбјеђивање финансијских средстава за приоритетне (регионалне) пројекте повезане са спровођењем *Оквирног споразума*, са посебним фокусом на екстерне финансијске изворе, што је резултирало даљим растом удјела екстерних финансијских средстава на преко 92%. Поред тога, поднесено је неколико приједлога пројеката програму финансирања који подржава спровођење *Дунавске стратегије Европске уније (EUSDR)*, тако да се очекује да ниво екстерно финансираних пројеката остане висок.

Идентификовани су одређени изазови у процесима који се односе на увођење правно обавезујућег карактера одлука Савске комисије у одређене области управљања водама, даље проширење сарадње са Црном Гором у правцу остваривања њеног пуноправног чланства у Савској комисији, као и на ратификацију / коначно усклађивање протокола уз *Оквирни споразум* који су потписани или чији су нацрти формулисани током претходних година.

Детаљан преглед активности Савске комисије је представљен у наредним поглављима. У Додацима који су приложени уз *Извјештај* ради комплетности информација, налазе се попис чланова и замјеника чланова Савске комисије (Додатак I), попис активних стручних група Савске комисије и преглед њихових састанака одржаних током финансијске 2015. године (Додатак II), попис пројеката повезаних са *Оквирним споразумом*, спроведених, у току или покренутих током извјештајног периода (Додатак III), попис планираних пројеката (Додатак IV), као и кратак преглед активности везаних за учешће јавности и укључивање интересних група (Додаци V и VI). Попис скраћеница се налази у Додатку VII овог *Извјештаја*.

1. Пловидба

Имајући у виду *План рада Савске комисије за финансијску 2015. годину*, активности Савске комисије у области пловидбе су биле усредсређене на координацију активности чији је циљ да олакшају израду преостале документације потребне за обнову и развој пловидбе на водном путу ријеке Саве.

1.1. Безбједност пловидбе

У финансијској 2014. години, UNECE је усвојила 5. верзију *Европског правилника за унутрашње водне путеве (CEVNI)*, којом су стручњаци постигли веома висок ниво усклађености правила између земаља и ријечних комисија на европском нивоу. На основу нове верзије *CEVNI*, Савска комисија је усвојила одлуку о измјенама и допунама *Правила пловидбе на сливу ријеке Саве* (Одлука 4/16 о измјенама и допунама Одлука 14/14, 19/10 и 30/07 о *Правилима пловидбе на сливу ријеке Саве*), која ће да ступи на снагу 1. јануара 2017.

Истовремено, на основу поглавља 12 *Правила пловидбе – Правила ријечног надзора*, развијена је интернетска апликација за ријечни надзор. Апликација је завршена током посљедњег квартала финансијске 2015. године и очекују се први резултати њеног коришћења. Започело је и спровођење заједничких активности Савске и Дунавске комисије с циљем да се, на основу апликације Савске комисије, развије слична интернетска апликација за цијели регион Дунава и, по могућности, за водне путеве Европске уније.

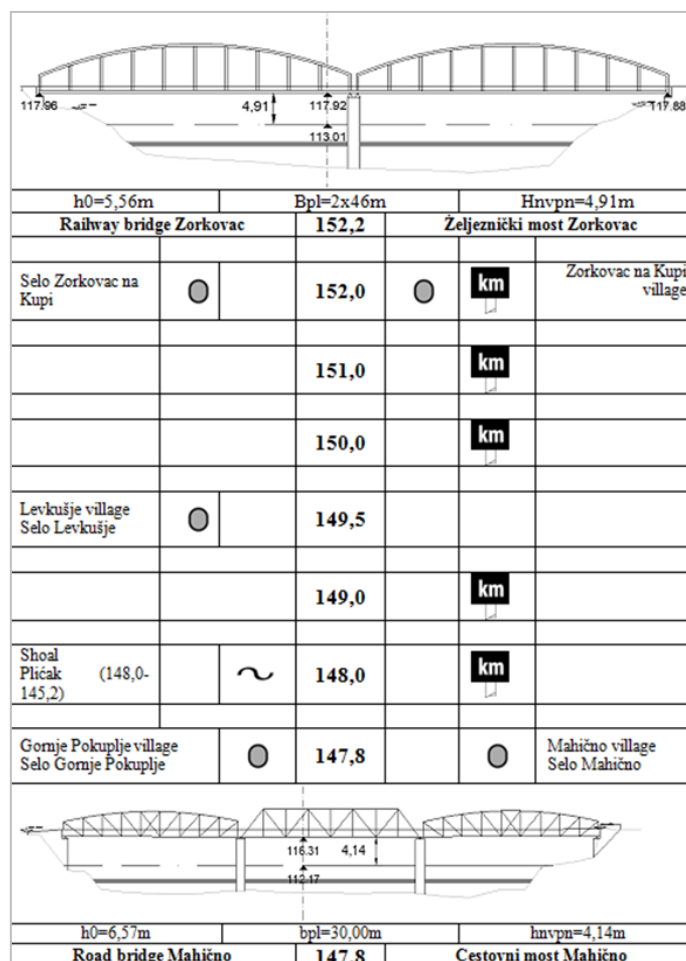
У складу са усвојеном политиком, Савска комисија је наставила сарадњу са Европском унијом и ријечним комисијама у области развоја стручних квалификација и стандарда обуке у оквиру Европске комисије, с циљем развоја новог европског оквира за стручне квалификације и стандарде обуке. Као резултат ових активности, Европска комисија је почетком 2016. године израдила и усвојила приједлог нове директиве Европске уније, који је просљеђен Парламенту и Савјету на усвајање. Узимајући у обзир овај документ, Савска комисија је започела са израдом приједлога измјена правила Савске комисије која се односе на стручне квалификације посада пловила.

Савска комисија је такође учествовала у успостављању Европског одбора за израду стандарда у области унутрашње пловидбе (CESNI). Циљеви овог одбора су пружање доприноса усвајању униформних стандарда на цијелој мрежи унутрашњих водних путева у Европи са освртом на повећавање безбједности пловидбе и заштиту животне средине у контексту унутрашњег пловидбеног саобраћаја, промовисање запошљавања у области унутрашње пловидбе чиме се сектор чини привлачнијим, олакшавају транспортне операције и промовише међународна трговина.

Да би се олакшао процес спровођења, нова правила се систематски презентују представницима надлежних власти држава Страна *Оквирног споразума*. Исто тако, Савска комисија прати спровођење свих одлука у државама Странама, с циљем да се садржај докумената унаприједи на основу података добијених од директних корисника.

Савска комисија је завршила израду *Даљинара ријеке Саве и њених пловних притока* за дионицу узводно од Сиска (до границе између Словеније и Хрватске) и за пловну дионицу ријеке Купе (слика 2), а објављено је друго, ажурирано издање *Даљинара*. Од надлежних власти Словеније се очекују подаци за словеначки сектор.

У сарадњи са надлежним властима је настављена израда *Албума мостова* за дионицу узводно од Сиска, и припремљен је први концепт *Албума*.

Слика 2. Даљинар ријеке Саве и њених пловних притока (2016)

С циљем да се промовише *Приручник за пловидбу на ријеци Сави* и да се унаприједи имиџ унутрашње пловидбе, Савска комисија је наставила са одржавањем јавних презентација *Приручника* у земљама савског слива. Током финансијске 2015. године, такве презентације су организоване у Београду, у сарадњи са Саобраћајним факултетом (уз учешће ученика средњих школа за унутрашњу пловидбу из Београда и Новог Сада, студената Саобраћајног факултета и представника индустрије), док се планира да презентације у другим земљама буду организоване током финансијске 2016. године.

1.2. Технички стандарди

На основу закључака састанка одржаног са националним тијелима надлежним за спровођење техничких правила у савским земљама, израђен је нацрт одлуке која ће да омогући директну примјену одговарајућих прилога *Директиви Европског парламента и Савјета од 12. децембра 2006. године о утврђивању техничких правила за пловила унутрашње пловидне (Директива 2006/87/ЕС)* на пловне путеве у сливу ријеке Саве. Нацрт одлуке је подржан на стручном нивоу (од стране Сталне стручне групе за пловидбу - PEG NAV), иако ће бити потребне одређене мање измјене да би се текст одлуке ускладио са најновијим кретањима на европском нивоу (тј. успостављањем Европског одбора за израду стандарда у области унутрашње пловидбе - CESNI и усвајањем ES-TRIN – техничких стандарда за пловила унутрашње пловидбе). Дорађен нацрт одлуке ће бити достављен Савској комисији на усвајање током финансијске 2016. године.

Савска комисија је наставила да сарађује у области даљег усклађивања *Техничких правила* и процедура за њихову измјену, са Дунавском комисијом, UNECE-ом и тијелима Европске уније надлежним за *Техничка правила*.

1.3. Инфраструктура пловног пута

Имајући на уму потешкоће и кашњење у спровођењу припремних активности на обнови и развоју пловног пута ријеке Саве (описаних детаљно у *Годишњем извјештају о раду Савске комисије за финансијску 2014. годину*), Стране Оквирног споразума и Савска комисија су током финансијске 2015. године спровеле одређени број активности чији циљ је био да се обезбиједи хитно спровођење деминирања дијелова обала ријеке Саве, израда преостале идејне документације и финансирање извршења радова обнове и развоја пловног пута, укључујући сљедеће:

- Република Србија је започела спровођење активности на обезбјеђивању финансијских средстава за развој Савског пројекта на србијанској дионици из расположивих средстава IPA фондова.
- Република Хрватска је комплетирала документацију неопходну за покретање хитних радова на најкритичнијим дионицама пловног пута заједничког Хрватској и Босни и Херцеговини. Ово ће да буде само привремена мјера којом ће да се унаприједи услови пловидбе, с обзиром на кашњење у спровођењу цијелог пројекта, и ни на који начин не може да замијени интегрално рјешење проблема.
- На министарском састанку о регионалној сарадњи у области вода (одржаном у Брчком, 6. јула 2015. године), разговарано је на тему обнове пловидбе на пловном путу ријеке Саве и ово питање је проглашено високим приоритетом, који захтијева даље интензивирање активности.

Тренутно су сљедећи главни проблеми повезани са спровођењем пројекта *Рехабилитација и развој пловидбе и саобраћаја на пловном путу ријеке Саве*:

- након што је Европска унија отказала финансирање израде главног пројекта пловног пута ријеке Саве на дионици Брчко-Београд и пројекта размињања обала ријеке Саве у БиХ, још увијек нема расположивих финансијских средстава за спровођење ових активности,
- након више од 1,5 године, пројекат развоја главног пројекта пловног пута ријеке Саве на дионици Брчко-Сисак који се финансира из средстава IPA фондова је и даље суспендован због административних разлога,
- ни даље нема значајног напретка у обезбјеђивању финансијских средстава за извршење радова на обнови и развоју пловног пута ријеке Саве,
- нарочито алармантан је недостатак финансијских ресурса потребних за одржавање пловног пута, јер ће неадекватно одржавање неизбјежно довести до даљег погоршања услова пловног пута,
- престанак рада билатералне комисије Хрватске и Босне и Херцеговине за унутрашњу пловидбу је такође проузроковао одређена кашњења у спровођењу активности које се односе на пограничну дионицу пловног пута ријеке Саве који је на неким својим дијеловима нарочито критичан за пловидбу.

Да би се превазишли сви поменути проблеми, од великог значаја је да се током сљедеће године фокусира на:

- хитан наставак активности пројекта *Рехабилитација и развој пловидбе и*

саобраћаја на пловном путу ријеке Саве, и то активности које се односе на развој неопходне документације, активности разминирања и обезбјеђивање финансијских средстава за спровођење радова,

- одржавање пловног пута, нарочито на најкритичнијим дионицама, с циљем да се спријечи заустављање пловидбе током периода ниског водостаја и да се заустави даље погоршавање и, колико је могуће, унаприједи услови пловног пута, и
- наставак активности Савске комисије и савских земаља које се спроводе у оквиру *Стратегије Европске уније за дунавски регион* и форума коридора Рајна-Дунав, с циљем да се обезбједи подршка институција Европске уније обнови пловног пута ријеке Саве.

У складу са чланом 10(4) *Оквирног споразума* и чланом 9 *Протокола о режиму пловидбе уз Оквирни споразум*, Савска комисија је током извјештајног периода координисала и подржавала спровођење активности страна *Оквирног споразума* у области обиљежавања пловног пута и, с тим у вези, редовно је доносила одлуке о годишњим плановима обиљежавања ријеке Саве и њених пловних притока, те је одржавала функционалност web апликације за израду *Плана обиљежавања ријеке Саве и њених пловних притока*. Важно је да се напомене да је током финансијске 2015. године, обиљежавање пловног пута унапријеђено на дионици за коју је надлежна БиХ.

Савска комисија наставила је са учешћем у раду Управног одбора за приоритетну област 1А Дунавске стратегије ЕУ, с циљем пружања подршке развоју пловидбе и промовисања саобраћајних могућности на ријеци Сави у склопу Основне европске транспортне мреже.

2. Интегрисано управљање водама

Током финансијске 2015. године, активности Савске комисије повезане са интегрисаним управљањем водама биле су усмјерене на наставак активности које се односе на планирање управљања ријечним сливом, управљање ризицима од поплава и развој интегрисаних система (GIS-а, HIS-а, те система праћења, предвиђања и раног упозоравања на акциденте и поплаве) за слив ријеке Саве. Значајни су напори, између осталог, уложени у активности повезане са утицајима климатских промјена, питањима наноса, даљим јачањем хидролошких и хидрауличких модела, као и у припрему разних пројеката и приједлога пројеката чији је циљ пружање подршке у остваривању циљева у приоритетним областима сарадње договореним између држава страна.

2.1. Управљање ријечним сливом

Израда *Плана управљања сливом ријеке Саве (Sava RBM Plan)* представља најважнији задатак у постизању једног од коначних циљева *Оквирног споразума* – успостављање одрживог управљања водама у сливу ријеке Саве. Након што је *План управљања сливом* одобрен на Петом састанку страна *Оквирног споразума* (одржаном у Загребу, 2. децембра 2014. године), активности другог циклуса планирања управљања ријечним сливом су спроведене током финансијске 2015. године.

Припрема 2. Анализе слива ријеке Саве (SRBA) је већ увелико у току. Релевантне стручне групе су припремиле неколико нацрта извјештаја о којима су спроведене дискусије, и његово финализовање се очекује током 2016. године. Достављање недостајућих података и информација од стране савских држава је од највећег значаја за успјешно окончавање ове активности. Нарочита пажња у анализи је посвећена међусекторским питањима. Прецизније речено, о питањима која се односе на ризике од поплава описаним у 2. Анализи слива ријеке Саве је разговарано на састанцима релевантних стручних група и на радионици на тему мјера за управљање ризицима од поплава и везама са Оквирном директивом Европске уније о водама (EU WFD, *Оквирна директива о водама*), која је одржана у новембру 2015. године.

Друга важна активност, која се спроводи паралелно са израдом 2. SRBA, је израда прегледа значајних питања управљања водама (SWMI) у сливу ријеке Саве. Поред кључних питања, документ о значајним питањима управљања водама обухвата и кратак привремени преглед спровођења мјера дефинисаних од стране савских држава у првом *Плану*. То је веома важно с обзиром да због касног одобравања *Плана* није направљен посебан преглед спровођења мјера. Документ је фази финализовања и након одобравања од стране Савске комисије ће бити постављен на интернетској страници у сврху јавних консултација, након чега ће бити завршен. Остале активности у правцу надградње првог *Плана управљања сливом* ће да буду настављене током финансијске 2016. године. Израда прве верзије *Плана управљања сливом* ће да услиједи након финализовања Анализе слива ријеке Саве. У међувремену, Секретаријат ће наставити да истражује могућности за обезбјеђивање финансијске подршке за израду *Плана*, што се чини неопходним.

Даљи напредак у правцу израде *Плана управљања наносом за слив ријеке Саве*, као што је предвиђено *Протоколом о управљању наносом уз Оквирни споразум*, остварен је у склопу пројекта *Према практичним смјерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива ријеке Саве као огледног примјера*, који је Савска комисија покренула 2012. године, уз подршку и у сарадњи са Канцеларијом UNESCO-а у Венецији и

SedNet-a. Након финализовања извјештаја под насловом *Пројена равнотеже наноса за ријеку Саву (BALSES)* током 2013. године, активности су настављене кроз спровођење пројекта *Успостављања система праћења наноса за слив ријеке Саве*. Главни резултати пројекта обухватају одржавање курса обуке на тему праћења наноса за стручњаке из националних институција (слика 3) и израду завршног извјештаја Пројекта, који је завршен у новембру 2015. године. У извјештају су дефинисани стратешки и специфични циљеви, урађена је ревизија постојећих података о праћењу наноса, техничких стандарда и техника, а анализиран је и приједлог бесплатне on-line базе података која би била успостављена у оквиру Sava HIS-a. Извјештај је доступан на http://savacommission.org/project_detail/20/1.

Слика 3. Курс обуке на тему праћења наноса (Загреб, 3-4. септембар 2015. године)

Током овог извјештајног периода, заслужена пажња је била посвећена и питању прилагођавања климатским промјенама. Дугорочни пројекат под називом *Воде и план прилагођавања климатским промјенама за слив ријеке Саве (WATCAP)* који је спроводила Свјетска банка (2010-2015), је завршен у новембру 2015. године. Пројекат чији је циљ била процјена утицаја климатских промјена са приједлогом опција за акције прилагодљивог управљања за најважније водне подсекторе, резултирао је у оквиру главног извјештаја и смјерница за прилагођавање на климатске промјене за пловидбу, хидроенергију, пољопривреду и заштиту од поплава, као и смјерница о економској процјени утицаја климатских промјена у сливу. Завршетку пројекта је претходила јавна расправа спроведена преко интернетске странице Савске комисије, а завршна радионица на којој су учествовали стручњаци заинтересованих страна је одржана 11. новембра 2014. године. Сви резултати пројекта су доступни на интернетској страници Савске комисије: www.savacommission.org/index.php?idproject=18&l=en&page=project_detail&pqn=1.

У новембру 2015. године, Савска комисија је потписала *Паришки пакт о води и прилагођењу на климатске промјене у ријечним сливовима, језерима и водотоцима*, као необавезујући документ који позива на акцију у области прилагођавања на климатске промјене у сливовима, чиме се придружила породици од преко 300 влада, међународних организација, донатора, националних и прекограничних ријечних организација, локалних власти, представника цивилног друштва и компанија широм свијета које су потписале *Пакт*. Поред тога, Савска комисија је започела преговоре са УНЕСКО-ом о приједлогу пројекта за припрему свеобухватне студије о климатским промјенама и програма развоја стратегије прилагођавања на климатске промјене за ријеку Саву. Очекује се да спровођење започне почетком 2017. године.

Са циљем доприношења даљој интеграцији водне политике са осталим политикама и наставка дијалога са кључним интересним групама у сектору, као специфичним циљевима управљања ријечним сливом дефинисаним у *Стратегији за спровођење Оквирног споразума о сливу ријеке Саве*, пројекат *Пројена повезивања сектора вода-*

пољопривреда-енергија-животна средина у сливу ријеке Саве, који је спровођен у склопу Програма рада УНЕСЕ-ове Конвенције о водама 2013-2015, завршен је током 2015. године. Пројекат је дао допринос бољем разумијевању међусобног утицаја воде, хране, енергије и екосистема у сливу, као предусловима за побољшање синергије и политичке кохерентности између сектора воде, пољопривреде, енергије и управљања земљиштем. Извјештај о процјени стања је усвојен на 7. састанку страна потписница УНЕСЕ-ове Конвенције о водама (Будимпешта, 17-19. новембар 2015. године), након чега је постављен на интернетској страници УНЕСЕ-а ([www.unece.org/index.php?id=41427 &L=0](http://www.unece.org/index.php?id=41427&L=0)).

Додатне активности у вези истог овог питања спроводи Заједнички истраживачки центар Европске комисије (JRC), у склопу текућег *Dunav Nexus* пројекта, који је за слив ријеке Саве огледни примјер. Прелиминарни резултати пројекта су презентовани од стране JRC и анализирани током два састанка сталне стручне групе за управљање ријечним сливом (PEG RBM) који су одржани током извјештајног периода, а нацрт извјештаја је израђен крајем 2015. године. Међутим, настављено је спровођење активности моделовања различитих сценарија потражње и доступности воде за тренутно и будуће коришћење земље и климу у сливу ријеке, а очекује се да ће Савска комисија припремити нове резултате у јуну 2016. године.

Пројекат *Према процјени еколошког стања водних тијела у сливу ријеке Саве (Towards the Assessment of Ecological Status of Water Bodies in the Sava River Basin - STAWA)* је спровођен у току финансијске 2015. године, у оквиру иницијативе START – Фонда за пројекте Дунавског региона (START - *Danube Region Project Fund*), са главним циљем да предложи платформу за ефикасну размјену података мониторинга и информација у сливу ријеке Саве. С обзиром да је пројекат званично завршен 31. марта 2016. године, његови резултати ће бити разматрани у наредном периоду.

2.2. Спречавање и контрола акцидента

Током овог извјештајног периода није спроведен ни један тест система раног упозоравања на опасност од акцидента (AEWS), осим теста који је покренут током обуке за оператере и кориснике AEWS-а (у Загребу, 6. марта 2016. године), коју су заједнички организовале Савска комисија и Међународна комисија за заштиту ријеке Дунав (ICPDR), која је успоставила и одржава систем. Више од 20 учесника представника институција надлежних за заштиту и спашавање, цивилну заштиту и водопривредних агенција земаља Страна присуствовало је овој обуци.

Међународна комисија за заштиту ријеке Дунав (ICPDR) је иницирала процес израде пописа тачака ризика од незгода (ARSS - *Accident Risk Spots*), која обухвата оперативне индустријске локације са већим ризиком од акцидентног загађења, као и контаминирани локације укључујући санитарне депоније и сметљишта у подручјима подложним плављењу. Посљедњи попис тачака ризика од незгода је финализован 2001. и ажуриран 2003. године, тако да је неопходно да се изради нови попис, с циљем спречавања акцидентног загађења и унапређења способности реаговања. Овај процес напредује спорије него што се првобитно очекивало, због кашњења у обезбјеђивању релевантних података и информација од стране земаља слива.

Поред тога, тражени су извори финансирања за пројекат повезан са *Сигурносним планом за управљање загађењем вода за слив ријеке Саве*, који је претходно одобрен Писмом препоруке у оквиру приоритетне области PA5 Дунавске стратегије ЕУ (пројекат бр. 9 на листи А у Додатку IV). Писмо интереса за пројекат *Сигурносни*

систем за управљање загађењем вода (WAPCOS) је поднесено након 1. позива за достављање приједлога пројеката у оквиру Дунавског програма транснационалне сарадње 2014-2020, у новембру 2015. године. Универзитет у Љубљани је водећи партнер, док је Савска комисија члан међународног конзорцијума који чине партнери из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Републике Србије, Румуније и Мађарске. Очекује се да одлука о одобрењу пројекта буде донесена у јесен 2016. године.

2.3. Управљање поплавама

Ступање на снагу *Протокола о заштити од поплава уз Оквирни споразум о сливу ријеке Саве* 27. новембра 2015. године може да се сматра најважнијом чињеницом у овој области. *Протокол* формализује снажну посвећеност страна *Оквирног споразума* даљој сарадњи у спровођењу заједничких активности чији је циљ унапређење заштите од поплава у сливу ријеке Саве.

Ступање *Протокола* на снагу је омогућило комплетирање *Програма за израду Плана за управљање ризицима од поплава за слив ријеке Саве (Sava FRM Plan)*, који се већ дужи временски период сматра „живим” документом. *Програм* обезбјеђује услове за спровођење активности и акција које су неопходне за израду *Плана за управљање ризицима од поплава*, узимајући при томе у обзир активности које су већ спроведене или је њихово спровођење у току у странама *Оквирног споразума* и на нивоу цијелог слива. Даље спровођење активности предвиђених *Протоколом* подржано је кроз пројекат *Унапређење управљања ризиком од поплава у сливу ријеке Саве*, који је у јуну 2014. године одобрен од стране Оквира за инвестиције на западном Балкану (WBIF) а финансира и спроводи га Свјетска банка. Пројекат обезбјеђује техничку помоћ за спровођење сљедећих активности:

- израда заједничког *Плана за управљање ризицима од поплава за слив ријеке Саве (Sava FRM Plan)*,
- успостављање система упозорења и предвиђања поплава за слив ријеке Саве (*Sava FFWS*).

До краја финансијске 2015. године, сљедеће припремне активности су завршене су или су биле у завршној фази спровођења:

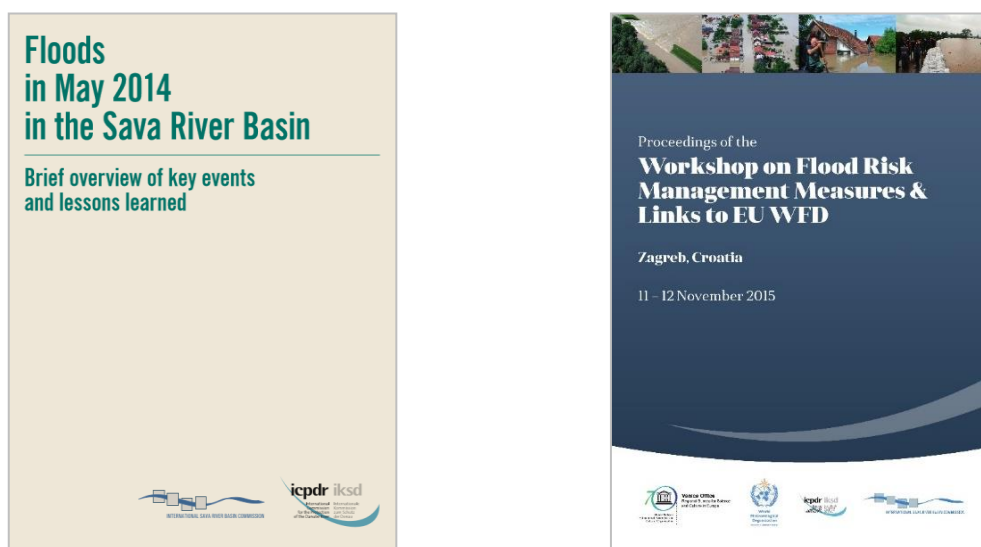
- *Плана за управљање ризицима од поплава (Sava FRM Plan)*: припрема пројектног задатка (ToR) за техничку помоћ у изради *Плана* је у току и биће анализирана на састанку PEG FP у мају 2016. године. Након што буде одобрен пројектни задатак, СБ ће спровести поступак јавне набавке и додијелити уговор за пружање техничке помоћи. *План*, укључујући и Програм мјера, би требао да буде припремљен до краја 2017. године и усвојен од страна *Оквирног споразума* почетком 2018. године.
- Сава FFWS: према информацијама СБ, процедура набавке техничке помоћи за развој система је завршена. Очекује се да ће спровођење почети у мају 2016. године, чим буде потписан уговор са изабраним понуђачем. Планирано је да пројекат буде завршен и да Сава FFWS буде оперативан у првој половини 2018. године. Посебна пажња у спровођењу пројекта ће да буде посвећена повезаним напорима у свим земљама, с циљем да се постигне синергија на нивоу цијелог слива.

Даљи напредак остварен је у области израде хидролошких и хидрауличких модела. Настављена је дугогодишња сарадња са Јединицом за инжињерију Војске САД-а (USACE). Влада САД-а је одобрила другу фазу сарадње, тако да се тренутно врше додатни напори на прилагођавању функционалног коришћења хидролошког и

хидрауличког модела, који су развијени током прве фазе пројекта као подршка системима за предвиђање и мапирање поплава. Планирано је да побољшан хидролошки модел ријеке Саве буде испоручен Савској комисији у прољеће 2016. године, а хидраулички модел у нешто каснијој фази. У међувремену, Влада САД-а је одобрила додатна финансијска средства (0,8 М€) за примјену LiDAR технологије у претраживању подручја уз ријеку Саву и за израду одговарајућих дигиталних модела и ортоснимака терена. Преглед терена би требало да буде обављен 2016. године, а да финални резултати буду испоручени почетком 2017. године. У оквиру сарадње са USACE је планирано и одржавање додатне обуке за националне стручњаке на тему коришћења LiDAR технологије у сврху израде модела и функционалног коришћења 2-Д хидрауличких модела.

Након катастрофалних поплава које су се догодиле у мају 2014. године, Савска комисија је такође предузела значајне кораке за обезбјеђивање подршке и координисање напора земаља страна *Оквирног споразума* који ће да резултирају бољом спремношћу за опасност од поплава, укључујући активности које се односе на пружање подршке низу регионалних пројеката. Савска комисија је заједно са Међународном комисијом за заштиту ријеке Дунав (ICPDR) припремила и објавила заједнички *Извјештај о поплавама из маја 2014. године* (слика 4). Штампана верзија заједничког извјештаја је дистрибуирана институцијама савских земаља, док је дигитална верзија доступна на интернетским страницама Савске комисије и ICPDR (www.savacommission.org/publication/0/1/).

Међу бројним важним догађајима, може да се нагласи и одржавање радионице о мјерама управљања поплавним ризиком и везама са Оквирном директивом ЕУ о водама (EU WFD), која је организована у новембру 2015. године заједнички са UNECE, Свјетском метеоролошком организацијом (WMO) и Међународном комисијом за заштиту ријеке Дунав (ICPDR), као прилика за стручњаке из бројних институција и шире јавности да разговарају и размјене своја искуства у области цијелог циклуса управљања поплавама/ризиком од поплава. Савска комисија је припремила закључке ове радионице, који су објављени у сарадњи са осталим суорганизаторима (слика 4).

Слика 4. Публикације на тему управљања ризиком од поплава

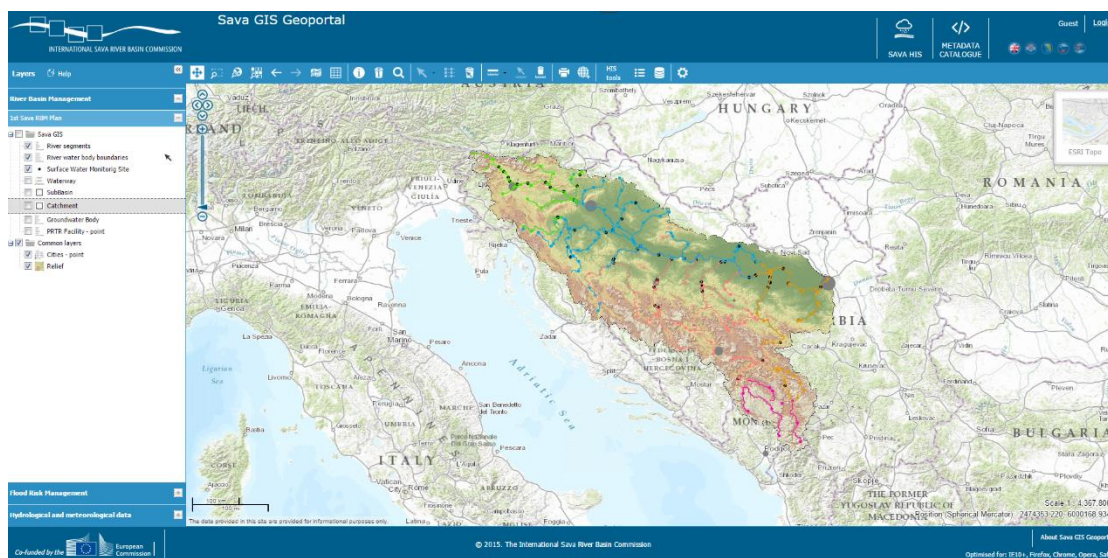
3. Међусекторска и остала питања

3.1. Управљање информацијама

Главни резултат постигнут током овог извјештајног периода је успостављање потпуно функционалног Sava GIS-a. Дугорочни циљ, дефинисан у *Стратегији за географски информациони систем за слив ријеке Саве (Sava GIS стратегија)* (2008), тј. успостављање континуираног приступа интегрисаним просторним подацима независно од употребљене платформе, приступ информационим подацима, услугама и алатима за рјешавање важних питања у области водног управљања у сливу ријеке Саве, коначно је крајем 2015. године резултирао успостављањем Савског геопортала.

Остварени су сљедећи резултати (слика 5):

- купљен је софтвер (оперативни систем и географски информациони систем) потребан за поставке Савског геопортала
- постављена је сала за ИТ опрему у просторијама Савске комисије
- база података SAVA GIS-a, која садржи моделе плана управљања сливом ријеке Саве (RBMP) и управљања ризицима од поплава (FRM), осмишљене и структуриране у складу са захтјевима за извјештавање одговарајућих директива Европске уније, и попуњена постојећим скуповима података првог *Плана управљања сливом (Sava RBMP)* и прикупљеним скуповима података плана управљања ризицима од поплава
- web-апликација Sava GIS-a која омогућује корисницима преглед, визуализацију, размјену и преузимање географских информација и сродних скупова података Sava GIS-a
- имплементиран Геопортал Sava GIS-a/Савски геопортал, са својим функцијама прегледања/графичког приказивања и каталога/мета података. Функционалности Савског геопортала обухватају визуализацију и управљање просторним подацима за јавне и регистроване кориснике, са различитим нивоом дозвољених функционалности.

Слика 5. Sava GIS Геопортал – јавни (доступан на www.savagis.org)

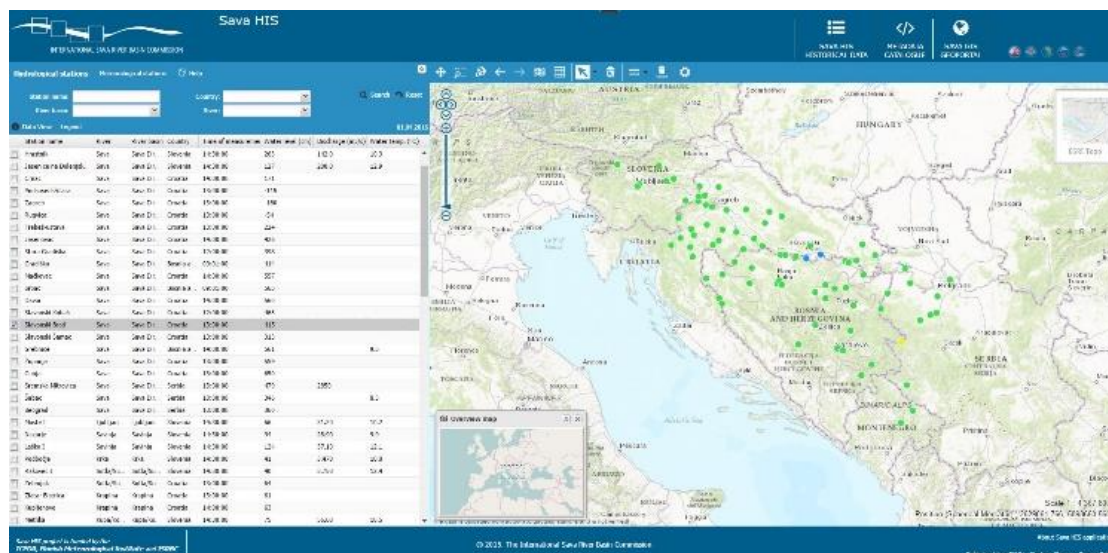
Овим резултатом је у потпуности имплементирана фаза 1 – успостављање кључних функционалности Sava GIS-а, али су такође успостављене и бројне напредне функционалности које су планиране за фазе 2 и 3 развоја Sava GIS-а.

Приједлог наредног пројекта (којим су обухваћене фазе 2 и 3) је укључен у мапу пута у оквиру приоритетне области РА4 Дунавске стратегије ЕУ (пројекат бр. 10 на листи А у Додатку IV).

3.2. Хидролошка и метеоролошка питања

У сарадњи са релевантним националним институцијама страна *Оквирног споразума* (министарствима задуженим за заштиту животне средине и/или управљање водама, агенцијама за воде и националним хидро-метеоролошким службама – НХМС), а узимајући у обзир *Смјернице за размјену хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу ријеке Саве* (2014), Савска комисија је успоставила платформу за размјену и коришћење хидролошких и метеоролошких информација путем:

- израде годишњег сажетка информација о водном режиму на релевантним мјерним станицама у сливу ријеке Саве, укључујући податке о водостају, дневном испуштању воде, температуре воде, испуштању суспендованог наноса и падавинама. До сад су припремљени *Хидролошки годишњаци* за године од 2006. до 2011, који су доступни на интернетској страници Савске комисије (<http://www.savacommission.org/publication>).
- успостављања хидролошког информационог система за слив ријеке Саве (Sava HIS) – слика 6, као компоненте Sava GIS-а, који представља инструмент за прикупљање, похрањивање, анализу и извјештавање о довољно високо квалитетним хидролошким и метеоролошким подацима. Sava HIS пружа подршку савским земљама у размјени и дисеминацији хидролошких и метеоролошких података, информација и знања о водним ресурсима у сливу ријеке Саве, а представља и дјелотворан заједнички канал за размјену и преглед хидролошких и метеоролошких података и информација у хитним ситуацијама, примарно оним које се односе на поплаве. Sava HIS функционише на <http://savahis.org> (доступни су подаци у реалном времену за посљедњих 30 дана) и <http://savagis.org/> (доступни су историјски подаци). Свјетска метеоролошка организација (WMO) је ово препознала као добар примјер спровођења резолуција WMO на нивоу слива. Пројекат су подржали Међународна комисија за заштиту ријеке Дунав и Фински метеоролошки институт.
- заједничких мјерења у граничним подручјима ријечних дионица, које су током 2015. године спроводиле националне хидро-метеоролошке службе (НХМС). Главна сврха тих мјерења је поређење резултата заједничких и симултаних мјерења и координисање водног биланса ријека. Извјештаји о спроведеним заједничким мјерама ће бити доступни у Sava HIS-у након што буду добијени резултати мјерења из свих земаља.

Слика 6. Хидролошки информациони систем за слив ријеке Саве (Sava HIS)

3.3. Остала развојна питања

Одрживи ријечни туризам је на Другом састанку држава страна Оквирног споразума (у Београду, 1. јуна 2009. године) идентификован као област будућег рада Савске комисије. Од тада је у овој области спроведен одређени број активности, као што је описано у претходним годишњим извјештајима.

Узимајући у обзир резултате *Студије изводљивости и пројектне документације пројекта обнове и развоја превоза и пловидбе на ријеци Сави*, и слиједећи дешавања након израде првог икад објављеног *Наутичко-туристичког водича за слив ријеке Саве*, који је изађен и објављен у сарадњи са Удружењем регионалних привредних комора из слива ријеке Саве, израђени су приједлози пројеката за израду *Мастер плана за развој наутичког туризма у сливу ријеке Саве* и *Постављање привезишта за туристичка пловила дуж ријеке Саве* (пројекти бр. 1 и 2 на „листи Б” у Додатку IV) и истражују се могућности њиховог финансирања.

На основу *Смјерница за прекогранични екотуризам у сливу ријеке Саве* (**Error! Hyperlink reference not valid.**), које је Савска комисија израдила 2013. године, и пројекта *Развој прекограничног туризма уз коришћење слива ријеке Саве као огледног примјера (Sava EcoTour)*, који је финансиран из средстава Фонда за техничку помоћ за дунавски регион, у новембру 2015. године је достављено писмо интереса за пројекат *Екотуризам мочварних подручја у сливу ријеке Дунав (Danube Wets Ecotour)*, према 1. позиву за достављање приједлога пројеката у оквиру Дунавског програма транснационалне сарадње у периоду 2014-2020. REC (Мађарска) је водећи партнер а Савска комисија је члан међународног конзорцијума који чине партнери из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Републике Србије, Мађарске, Бугарске и Словачке. Пројектни приједлог се односи на мала и средња мочварна подручја у сливу ријеке Дунав с циљем да се формулише дугорочни развојни оквир јачања еко-туризма. Одлука о одобравању пројекта се очекује у јесен 2016. године. Од поменутих активности се такође очекује да олакшају припрему и спровођење других релевантних пројеката на нивоу цијелог слива (нпр. пројеката бр. 3 и 4 на „листи Б” у Додатку IV).

Имајући на уму висок интерес који влада за прављење бициклических стаза дуж ријеке Саве који су исказали градови и локалне заједнице које се налазе уз ријеку, започете припремне активности за пројекат на ову тему (пројекат бр. 5 на „листи Б” у Додатку IV) се спроводе у блиској координацији са бициклическим удружењима као директним крајњим корисницима, што је још један примјер комбинације приступа „од врха према дну” и приступа „од дна према врху”. Писмо интереса за овај пројекат достављено је према 1. позиву за достављање приједлога пројеката у оквиру Дунавског програма транснационалне сарадње у периоду 2014-2020 (новембар 2015. године). У циљу промовисања овог пројекта, организоване су двије међународне бициклическе туре, од извора до ушћа ријеке Саве, у склопу прослава Дана ријеке Саве 2013. и 2015. године (видјети Додатак VI), а у припреми је трећа бициклическа тура која ће бити организована у склопу прославе Дана ријеке Саве 2016. године.

Учињени су и напори да се обезбиједи финансијска средства за спровођење пројеката чији је циљ развој сектора малих и средњих предузећа (МСП) и интеграција водних подсектора са просторним планирањем и развојем у сливу ријеке Саве (пројекти бр. 6-10 на „листи Б” у Додатку IV).

4. Сарадња, промотивне активности и укључивање интересних група

4.1. Сарадња са међународним организацијама и осталим релевантним институцијама

Сарадња Савске комисије са великим бројем међународних организација одржала се током извјештајног периода, са посебним нагласком на организације и институције наведене у члану 5 *Оквирног споразума*.

Сарадња са Међународном комисијом за заштиту ријеке Дунав (ICPDR) и Дунавском комисијом службено се заснива на меморандумима о разумијевању који су потписани са сваком од поменутих комисија и који пружају могућности за блиску сарадњу и координацију активности комисија. Током извјештајног периода, ова координација је осигурана путем заједничког учешћа на сједницама, састанцима стручних група и другим догађајима. Осим тога Међународна комисија за заштиту ријеке Дунав директно је подржала спровођење Sava HIS-а суфинансирајући активности Савске комисије. Процес спровођења *Заједничке изјаве о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу ријеке Дунав*, који су заједнички координисале ICPDR, DC и Савска комисија заједно са Европском комисијом, настављен је кроз организацију 6. састанка на тему спровођења *Заједничке изјаве* (у Бечу, 10-11. септембра 2015. године).

Сарадња с UNECE-ом додатно је интензивисана. Поред учешћа Савске комисије у активностима радних група UNECE-а и у осталим дешавањима, двије организације су сарађивале и на спровођењу пројекта *Процјена повезивања сектора вода-пољопривреда-енергија-животна средина у сливу ријеке Саве 2013-2015*, који се проводи у оквиру *Водне конвенције UNECE-а*. Осим тога Савска комисија је подржала промоцију Водне конвенције UNECE-а кроз представљање користи од организација из ријечног слива другим подрегијама UNECE-а.

Сарадња Савске комисије са Европском комисијом је била усмјерана на финализацију 1. фазе успостављања Sava GIS-а, финансиране из средстава гранта додијељеног Савској комисији од стране Европске комисије. Осим тога, Савска комисија је била активно укључена у спровођење *Стратегије Европске уније за дунавску регију*, с циљем осигуравања спровођења пројеката повезаних са *Оквирним споразумом* у оквиру Дунавске стратегије, у иницијативи Европске комисије о развоју регионално интегрисане стратегије одговора на поплаве за Босну и Херцеговину и Републику Србију која је покренута након поплава у мају 2014. године у сливу ријеке Саве као и процес израде нацрта Европског правног оквира за професионалне квалификације и стандарде обука у унутрашњој пловидби.

Сарадња са UNESCO-м се прогресивно развија. Спровођење пројекта *Јачање укључености интересних група у управљање сливом ријеке Саве*, уз подршку Канцеларије UNESCO-а у Венецији и GWP-Med-а је у процесу финализације. Настављено је спровођење пројекта *Према практичним смјерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива ријеке Саве као огледног примјера*, који финансијски подржава Канцеларија UNESCO-а у Венецији. Такође, организована је Регионална радионица о мјерама управљања ризиком од поплава и везе са Оквирном директивом за воде (Загреб, 11-12. новембра 2015. године) уз подршку канцеларије

UNESCO у Венецији и у сарадњи са Свјетском метеоролошком организацијом и ICPDR.

Сарадња са институцијама Владе Сједињених Америчких Држава додатно је унапријеђена. Током извјештајног периода била је усмјерена на припремне активности за даљи развој хидролошких и хидрауличких модела (слива) ријеке Саве уз подршку USACE-а, и припрему пројекта *Јачање учешћа јавности и укључивања интересних група у сливу ријеке Саве* који подржава Влада САД.

Одржава се сарадња са осталим комисијама за пловидбу (нпр. Комисија за ријеку Мозел и, нарочито, CCNR) те осталим комисијама за заштиту ријека и језера (нпр. комисије за заштиту ријека Рајне, Лабе и Одре) из Европе, док постоји и повећан интерес за сарадњу (примарно за пренос искуства) од стране неевропских комисија слива нпр. из других дијелова Југоисточне Европе, Блиског Истока, Централне Азије и Југоисточне Азије.

Такође постоји континуирана сарадња са регионалним организацијама (ОЕБС, РСС, REC, GWP-Med, GWP CEE), међународним финансијским институцијама (Свјетска банка, GIZ), специјализованим организацијама, удружењима и групама (WMO, GIS форум) и пословним сектором (*Coca-Cola*). Коначно, настављено је одржавање контаката са Делегацијом Европске комисије у Хрватској и дипломатским кором у Републици Хрватској.

4.2. Сарадња са националним институцијама

Током извјештајног периода је остваривана континуирана сарадња Савске комисије са националним институцијама надлежним за спровођење *Оквирног споразума*. Осим сарадње везане уз спровођење *Оквирног споразума* уопштено, што је такође укључивало учешће представника држава Страна у раду стручних група Савске комисије, посебна је пажња посвећена:

- припремним активностима за развој система предвиђања и упозоравања на поплаве и *План управљања ризицима од поплава* за слив ријеке Саве (министарства Страна одговорна за управљање водама и животном средином);
- обнови и развоју пловидбе на ријеци Сави (министарства Страна *Оквирног споразума* одговорна за саобраћај на унутрашњим пловним путевима);
- припреми регионалних пројеката у вези са *Оквирним споразумом* (сва надлежна министарства); и
- припремним активностима у склопу организације прославе Дана ријеке Саве и остале PR активности везане уз спровођење *Оквирног споразума* (министарства, именовани представници држава страна).

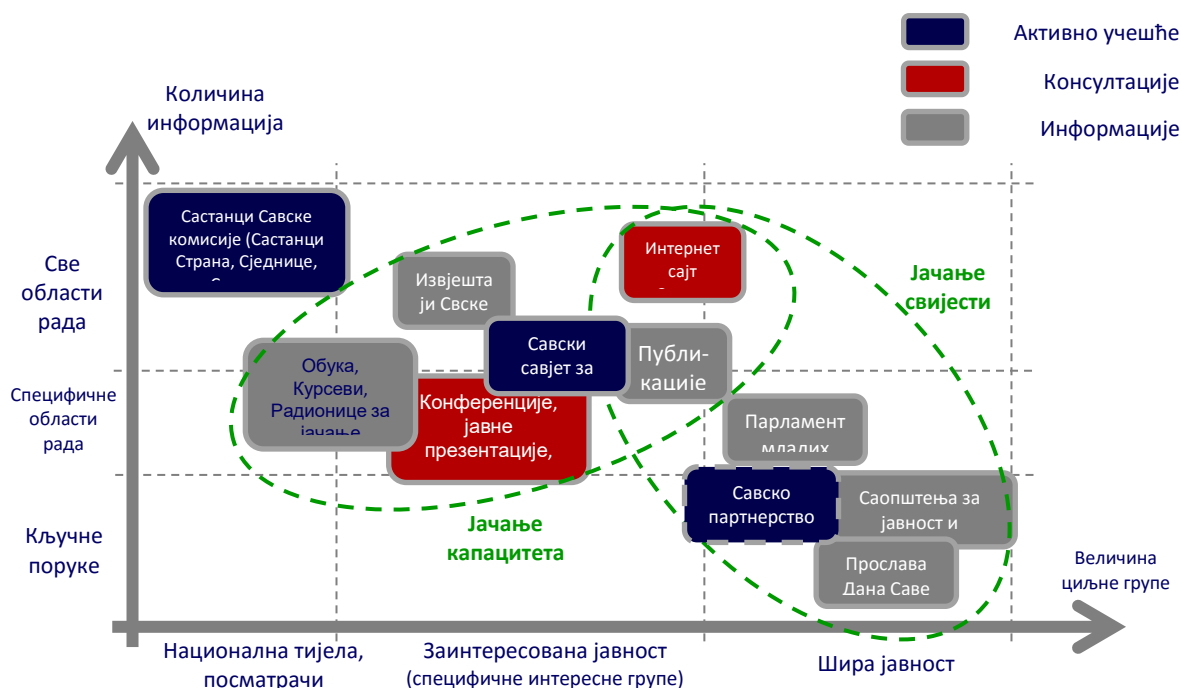
Настављена је сарадња са представницима држава Страна у тијелима за спровођење *Стратегије Европске уније за дунавску регију*, како би се координисале акције националних представника и Савске комисије у склопу процеса спровођења *Дунавске стратегије*.

Осим са националним институцијама одговорним за спровођење *Оквирног споразума*, одржана је сарадња са осталим организацијама, попут оне са националним хидрометеоролошким службама држава Страна, агенцијама одговорним за развој и одржавање унутрашњих пловних путева, лучким капетанијама, регионалним привредним коморама, туристичким организацијама, факултетима и институтима који се баве природним и техничким наукама, свим врстама технологија, очувањем природе

итд. Такође је одржана и традиција одржавања годишњих састанака са лучким капетанима из слива ријеке Саве (погледати Додатак V).

4.3. Промотивне активности и укључивање интересних група

Узимајући у обзир значај учешћа интресних група у оквиру активности Савске комисије и спровођења Оквирног споразума, сарадња са релевантним институцијама, невладиним организацијама и локалним актерима из слива ријеке Саве је настављена током извјештајног периода. Развијена је широка палета алата за јавно учешће и укључивање интересних група и примјењена на три различита нивоа (обезбјеђење информација, консултације, активно учешће) као што је предвиђено Европском водном легислативом (слика 7).

Слика 7. Алати за јавно учешће и укључивање интересних група у процес спровођења Оквирног споразума

Током финансијске 2015. године, информације о спровођењу Оквирног споразума су преношене интересним групама и широј јавности путем:

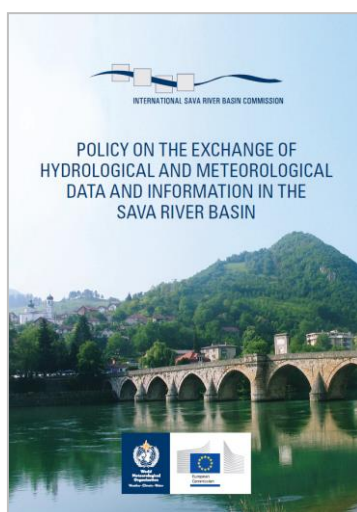
- обука, курсева и радионица изградње капацитета, које је организовала или суорганизовала Савска комисија, као што је наведено у Додатку V;
- службене интернетске странице Савске комисије (www.savacommission.org), на којој су информације о активностима, пројектима и документима доступне широј јавности и које су континуирано ажуриране најновијим чињеницама и новостима;
- службеног билтена Савске комисије, *Савског вјесника*, који се издаје два пута годишње као двојезична публикација (на енглеском језику и једном од службених језика Савске комисије). Током извјештајног периода објављени су бројеви 15 и 16 (слика 8);
- извјештаја и публикација, укључујући *Даљинар ријеке Саве и њених пловних притока* (друго ажурирано издање), приручник *Политика размјене хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу ријеке Саве* (на енглеском и осталим званичним језицима Савске комисије, слика 9), као и постере и летке

примарно намијењене за дисеминацију у склопу прославе Дана ријеке Саве 2015. године;

- доприноса пројектима, билтенима, и интернетским страницама других организација/институција;
- саопштења за штампу и медије, као нпр. на тему министарског састанка о регионалној сарадњи у области вода у сливу ријеке Саве (Брчко, 6. јули 2015. године), или прославе Дана ријеке Саве;
- Парламента младих са слива ријеке Саве, чији је циљ подизање свијести младе популације у сливу. Како би осигурали трајну комуникацију са и међу младима током читаве године, креирана је посебна интернетска страница 2015. године у склопу пројекта *Јачање јавног учешћа и укључивања интересних група у сливу ријеке Саве*, чије спровођење подржава Влада САД-а;
- прославе Дана ријеке Саве 2015. године (преглед активности се налази у Додатку VI).

Слика 8. Савски вијесник бр.15 (мај 2015) и бр. 16 (новембар 2015)

Слика 9. Политика о размјени хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу ријеке Саве (2015)

Савјетодавне активности су спровођене кроз организовање савјетодавних радионица, јавних презентација и осталих састанака са интересним групама (наведеним у Додатку V), као и кроз консултације на интернетској страници Савске комисије у вези процеса као што су:

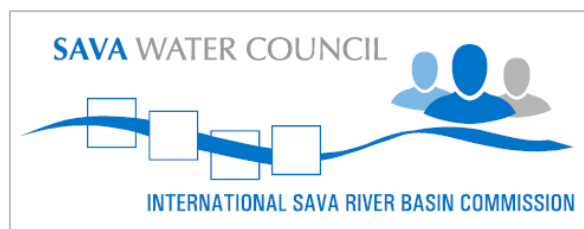
- 2. циклус планирања управљања сливом ријеке Саве,
- развој Sava GIS-а и Sava HIS-а,
- спровођење *Заједничке изјаве о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу ријеке Дунав*, које заједнички воде Савска комисија, Међународна комисија за заштиту ријеке Дунав и Дунавска комисија,

или израду докумената, као што су:

- *Воде и план прилагођавања климатским промјенама за слив ријеке Саве*,
- *Извјештај о Пројени система вода-храна-енергија-животна средина у сливу ријеке Саве*.

Активно укључивање интересних група је примарно обезбијеђено за национална тијела која су надлежна за спровођење *Оквирног споразума*, и институције/организације које имају статус посматрача у Савској комисији, кроз њихово учешће на састанцима Страна *Оквирног споразума*, сједницама Савске комисије и састанцима стручних група Савске комисије. На основу *Критеријума и процедура за додјеливање статуса посматрача у Међународној комисији за слив ријеке Саве*, Регионални центар за животну средину (РЕС, Мађарска) и НВО „Центар за животну средину” (Бања Лука, БиХ) су током овог извјештајног периода добили статус *ad hoc* посматрача у Савској комисији, док је статус *ad hoc* посматрача обновљен за WWF Међународни Дунавско-карпатски програм и Глобално партнерство за воде за Централну и Источну Европу (GWP CEE).

Као важан додатни алат за активно укључивање интересних група, предвиђен *Планом јавног учешћа за слив ријеке Саве*, Савски савјет за воде (SWC) је недавно успостављен у оквиру пројекта *Јачање јавног учешћа и укључивање интересних група у сливу ријеке Саве*. Савски савјет за воде (слике 10 и 11) је успостављен као стална савјетодавна платформа Савске комисије, коју чине представници невладиног, академског и пословног сектора из свих земаља слива ријеке Саве. Тако је Савска комисија постала прва међународна организација једног слива у Европи која је успоставила сталну савјетодавну платформу за даље унапређење квалитета својих одлука и препорука, као и квалитет процеса спровођења *Оквирног споразума*.

Слика 10. Лого Савског савјета за воде

Слике 11. Први састанак Савског савјета за воде (Београд, 18-19. фебруар 2016. године)

На основу *Студије изводљивости за успостављање Савског партнерства за воде*, која је тренутно у фази финализације, у скорој будућности ће да буду размотрене могућности за даље јачање активног укључивања интересних група кроз проширење платформе у сливу ријеке Саве (кроз успостављање Савског партнерства за воде).

Током овог извјештајног периода, Савска комисија је позвана да представи своја искуства у области учешћа јавности и укључивања интересних група на различитим међународним догађајима, а у већини случајева као једина међународна организација неког слива из Европе. Ово показује да напријед поменути алати представљају добру основу за учешће јавности и укључивање интересних група у процес спровођења *Оквирног споразума*. Међутим, још увијек постоји простор за даље унапређење неких од алата. Стога ће Савска комисија наставити да ради на томе, с циљем да се обезбиједи интегрисано управљање водним ресурсима у сливу ријеке Саве и успјешно спровођење *Оквирног споразума*.

5. Правна питања

5.1. Оквирни споразум о сливу ријеке Саве (FASRB) и протоколи уз FASRB

С циљем да се осигура даљи напредак у спровођењу *Оквирног споразума* увођењем правно обавезујућег карактера одлука Савске комисије у одређеним областима управљања водама и измјене процедуре за усвајање *Плана управљања сливом* и *Планом управљања ризицима од поплава*, Савска комисије је 2014. године странама Оквирног споразума доставила нацрт измјена *Оквирног споразума* и *Протокола о заштити од поплава уз Оквирни споразум*. Преговори о коначном усклађивању измјена поменутих међународних споразума биће организовани у зависности од спремности страна потписница *Оквирног споразума*.

Протокол о заштити од поплава уз Оквирни споразум с циљем регулисања питања у вези са одрживом заштитом од поплава спречавањем и/или смањењем опасности од поплава, кроз предузимање одговарајућих мјера и активности уз адекватне мјере заштите животне средине је ступио на снагу 27. новембра 2015. године. У складу са одредбама *Протокола*, стране *Оквирног споразума* треба да развију *План управљања ризицима од поплава* који дефинише циљеве управљања ризиком од поплава од заједничког интереса на нивоу слива, мјере за постизање ових циљева, механизме координације на нивоу цијелог слива и начин заједничке сарадње страна потписница *Оквирног споразума* у хитним ситуацијама одбране од поплава. Тијела надлежна за спровођење овог *Протокола* су до сада именована од стране Републике Хрватске и Републике Србије.

Протокол о спречавају загађивања воде проузрокованог пловидбом уз Оквирни споразум је потписан на Другом састанку страна потписница *Оквирног споразума*, 1. јуна 2009. године. Циљ овог *Протокола* је спречавање, контрола и смањење загађења које проузрокују пловила, успостављање техничких услова за опремање лучких објеката и прихватних станица, развој најбољих могућих техника, информисање, разрада мјера одговора у случају загађења и праћење квалитета вода. До сада су *Протокол* ратификовале Босна и Херцеговина (2009. године), Република Хрватска (2010. године) и Република Србија (2015. године).

Протокол о управљању наносом уз Оквирни споразум је потписан на министарском састанку о регионалној сарадњи у области вода, одржаном у Брчком, 6. јула 2015. године. БиХ, Република Хрватска и Република Србија су већ ратификовале *Протокол*, док је Република Словенија покренула неопходне интерне процедуре. Главни циљ *Протокола* је да омогући успостављање одрживог управљања наносом тиме што ће да се рјешавају квалитативна питања, као што је загађење наноса (укључујући и процјену ризика), контрола извора загађења и уклањање загађеног наноса, те квантитативна питања, као што су багеровање, контрола ерозија и бујица, седиментација и морфолошке промјене. *Протокол* дефинише низ принципа одрживог управљања наносом и предложених мјера управљања наносом. Такође, утврђује обавезу израде *Плана управљања наносом* за слив и прописује садржај *Плана*.

Протокол о ванредним ситуацијама уз Оквирни споразум садржи неколико циљева који су усмјерени на идентификовање опасних активности, њиховог карактера и могућих посљедица, спречавање и ограничавање опасности, планирање и спремност за ванредне ситуације, адекватне системе алармирања и упозоравања који су

компатибилни са већ постојећим системима у сливу, процјену ванредних утицаја, спремност на одговор и међусобну помоћ Страна у случају ванредних ситуација. Савска комисија је усвојила *Нацрт Протокола о ванредним ситуацијама* 2009. године и подијелила га странама *Оквирног споразума* на коначну ревизију. Коначно усклађивање текста *Протокола* се очекује, у зависности од спремности страна.

Протокол о прекограничним утицајима уз Оквирни споразум је иницијално требао да регулише питања у вези са мјерема за обезбјеђење интегритета водног режима у сливу ријеке Саве и елиминисање или смањење прекограничних утицаја на воде осталих страна усљед економских и/или других активности. Међутим, у међувремену су *Еспроо конвенцију*, на коју се *Протокол* углавном ослања, ратификовале све Стране *Оквирног споразума* па су организована стручна савјетовања с циљем да се преиспита стварна корист од *Нацрта Протокола*. Закључено је да *Протокол* у свом садашњем облику није више неопходан као додатна вриједност већ постојећим механизмима.

5.2. Административно управљање и правна подршка

У оквиру рада Савске комисије, њезиних радних група и Секретаријата пружана је стална правна подршка, укључујући организовање сједница Савске комисије, организационе активности за министарски састанак о регионалној сарадњи у области вода (у Брчком, 6. јула 2015. године), као и припрему разних врста писаних докумената.

У финансијској 2015. години, пажња је била посвећена анализи правних докумената Савске комисије у смислу функционалности њеног рада и урађено је неколико побољшања.

Узимајући у обзир искуство из прошлих година, као и потребу за усклађивањем и прописима у вези стручних група Савске комисије, Савска комисија је ревидирала опис послова стручних група и састав чланства, те донијела одговарајуће одлуке.

Правилник о пословању Савске комисије је унапређен и ажуриран.

Како би се подстакло ефикасно активно учешће осталих владиних и/или невладиних организација у раду Савске комисије и тиме укључили сви релевантни фактори који би могли да допринесу практичном спровођењу *Оквирног споразума*, унапређени су и ажурирани *Критеријуми и процедуре за додјелљивање статуса посматрача* у Савској комисији.

6. Финансијска питања

6.1. Буџет

На 37. сједници Савске комисије (Загреб, 24. фебруар 2015. године) донесена је одлука о прихватању *Буџета Савске комисије за финансијску 2015. годину* (1. април 2015 – 31. март 2016. године), у укупном износу од 535.700,00 евра. Усвојени Буџет састоји се од редовних годишњих доприноса у износу од 487.960,00 евра (односно 121.990,00 евра по земљи), преноса из Резервног фонда у износу од 27.740,00 евра и од дијела гранта за спровођење текућих и планираних пројеката у износу од 20.000,00 евра.

Попис годишњих доприноса држава Страна *Оквирног споразума* и других примања у Општи фонд, као и попис трошкова током финансијске 2015. године налазе се у Табели 1 и Табели 2.

Табела 1. Пристигли редовни годишњи доприноси и друга примања за финансијску 2015. годину (у еврима)

<i>Државе Стране Оквирног споразума</i>	<i>Примања за финансијску 2015. годину</i>
Босна и Херцеговина	121.990,00 ¹
Хрватска	121.990,00 ²
Србија	121.990,00 ³
Словенија	121.990,00 ⁴
Укупни примљени износ доприноса	487.960,00
Пренос из Резервног фонда	32.740,00 ⁵
Разно	17.335,14 ⁶
Укупни приходи Општег фонда	538.035,14

Напомена: ¹ Допринос је уплаћен 17. јуна 2015. године ² Допринос је уплаћен у два једнака дијела, 13. марта и 27. марта 2015. године ³ Допринос је уплаћен у два дијела, 12. маја 2015. ⁴ Допринос је уплаћен 29. априла 2015 ⁵ Пребачен новац за покривање неочекиваних трошкова. ⁶ Дио гранта Владе САД, UNESCO и GWP CEE за спровођење пројекта.

Табела 2. Трошкови по основној намјени у финансијској 2015. години (у еврима)

<i>Буџетско поглавље</i>	<i>Трошкови</i> ¹
Плате и доприноси за особље	437.860,84
Текући трошкови	31.389,09
Путни трошкови	23.542,30
Оперативни трошкови	23.030,59
Опрема	1.384,58
Укупни трошкови	517.207,40 ²

Напомена: ¹ Износ расхода на дан 31. март 2016. године ² У складу са Финансијским правилником Савске комисије, остатак из Општег фонда ће бити пребачен у резервни фонд.

Буџетске ставке Општег фонда упоредиве су са првобитно утврђеним износима, што представља 97% остварења планираног износа.

6.2. Пројекти и студије финансирани у оквиру посебних фондова

Током финансијске 2015. године, укупни примљени износ у Посебни и повјеренички фонд износио је 135.459,81 евра. Примљена средства су намијењена за спровођење пројеката:

- *Подршка Савској комисији у развоју Sava GIS-a* (грант Европске комисије)
- *Хидролошки информациони систем Савске комисије (Sava HIS)* (грантови ICPDR и Финског метеоролошког института)
- *Јачање учешћа јавности и укључивање интересних група у сливу ријеке Саве* (грант UNDP BiH)
- *Пројена повезивања сектора вода-пољопривреда-енергија-животна средина у сливу ријеке Саве* (грант UNECE-a)
- *Радионица о мјерама управљања ризиком од поплава и везама са Оквирном директивом о водама* (грантови UNESCO и WMO)
- *Успостављање система праћења наноса за ријеку Саву* (грант UNESCO), и
- *Према пројени еколошког стања водних тијела у сливу ријеке Саве (STAWA) START – Фонда за пројекте Дунавског региона.*

Укупни трошкови Посебног и повјереничког фонда током финансијске 2015. године су износили 222.461,85 евра, главни дио ове суме за спровођење пројеката:

- *Подршка Савској комисији у развоју Sava GIS-a*
- *Sava HIS*
- *Јачање учешћа јавности и укључивање интересних група у сливу ријеке Саве*
- *Пројена повезивања сектора вода-пољопривреда-енергија-животна средину у сливу ријеке Саве - Sava Nexus*
- *Радионица о мјерама управљању ризицима од поплава и везама са Оквирном директивом о водама*
- *Успостављање система праћења наноса за слив ријеке Саве, и*
- *Према пројени еколошког стања водних тијела у сливу ријеке Саве (STAWA).*

6.3. Остале активности

Током финансијске 2015. године настављен је развој интерног и екстерног финансијског управљања. Обављена је ревизија финансијског управљања Савске комисије у финансијској 2014. години, а Савска комисија је на својој 39. сједници примила на знање *Извјештај о ревизији.*

ДОДАЦИ

ДОДАТАК I. Попис чланова и замјеника чланова Савске комисије

Бр.	Име и презиме	Функција	Институција
Босна и Херцеговина			
1.	Ениса Бабић	Члан Савске комисије (привремени)	Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине
2.	Саво Глувић	Замјеник члана Савске комисије	ВП „САВА” Градишка, Босна и Херцеговина
Република Хрватска			
3.	Игор Буторац	Члан Савске комисије, <i>до 11. фебруара 2016. године</i>	Министарство поморства, промета и инфраструктуре Републике Хрватске
4.	Јанко Брнардић	Члан Савске комисије, <i>од 11. фебруара 2016. године</i>	Министарство поморства, промета и инфраструктуре Републике Хрватске
5.	Дражен Куречић	Замјеник члана Савске комисије	Министарство пољопривреде Републике Хрватске
Република Србија			
6.	Наташа Милић	Члан Савске комисије	Министарство пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије, Републичка Дирекција за воде
7.	Лепосава Сојић	Замјеник члана Савске комисије	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
Република Словенија			
8.	Митја Брицељ	Предсједавајући, члан Савске комисије	Министарство за околиш и просторно планирање Републике Словеније
9.	Роберт Којц	Замјеник члана Савске комисије, <i>до 23. децембра 2015. године</i>	Министарство вањских послова Републике Словеније
10.	Марко Сотлар	Замјеник члана Савске комисије, <i>од 23. децембра 2015. године</i>	Министарство вањских послова Републике Словеније

ДОДАТАК II. Попис стручних група Савске комисије и преглед њихових састанака одржаних током финансијске 2015. године

Сљедеће стручне групе су биле активне током извјештајног периода:

- Стална стручна група за управљање ријечним сливом (PEG RBM);
- Стална стручна група за спречавање и контролу акцидената (PEG APC);
- Стална стручна група за заштиту од поплава (PEG FP);
- Стална стручна група за пловидбу (PEG NAV);
- Стална стручна група за GIS (PEG GIS)
- Стална стручна група за хидролошка и метеоролошка питања (PEG HMI)
- *Ad hoc* стручна група за ријечне информацијске сервисе - RIS (*Ah* RIS EG);
- *Ad hoc* стручна група за правна питања (*Ah* L EG);
- *Ad hoc* стручна група за финансијска питања (*Ah* FIN EG).

У складу с *Оквирним споразумом*, стручне групе су предвиђене као службене платформе за пружање помоћи, усмјеравање напора и координацију свих активности Савске комисије у вези са спровођењем *Оквирног споразума*. То такође значи да сви релевантни материјали, документи и приједлози које Секретаријат припреми требају да прођу евалуацију у стручним групама прије предлагања Савској комисији на одобрење.

Сљедећи састанци стручних група одржани су током финансијске 2015. године:

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Мјесто
1.	18. састанак PEG NAV	15-16. јун 2015.	Загреб
2.	29. састанак PEG RBM	17-18. јун 2015.	Загреб
3.	12. састанак <i>Ah</i> GIS EG	1. јул 2015.	Загреб
4.	27. састанак PEG FP	9-10. септембар 2015.	Загреб
5.	13. састанак <i>Ah</i> GIS EG	22. септембар 2015.	Загреб
6.	11. састанак <i>Ah</i> HM EG	22. септембар 2015.	Загреб
7.	20. састанак PEG APC	6. октобар 2015.	Загреб
8.	30. састанак PEG RBM	5-6. новембар 2015.	Загреб
9.	9. састанак <i>Ah</i> FIN EG	17. децембар 2015.	Загреб
10.	28. састанак PEG FP	26-27. јануар 2016.	Загреб
11.	12. састанак <i>Ah</i> HM EG	1. фебруар 2016.	Загреб

ДОДАТАК III. Попис пројеката повезаних са Оквирним споразумом, спроведених, у току или покренутих током финансијске 2015. године

Назив пројекта		Трајање	Статус	Примједба о статусу/ раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Буџет (хиљада €)	Извор финансирања
Управљање ријечним сливом							
Процјена ланца еко-система вода-храна-енергија у сливу ријеке Саве и Дунав	UNECE	18 мјесеци	Спроведен	Јануар 2014 – јуни 2015.	UNECE	~ 50,0	Економска комисија Уједињених нација за Европу (UNECE)
	Дунав Nexus	2 године	У току	Започео у јануару 2014. Очекује се да буде завршен до јуна 2016. године	Заједнички истраживачки центар Европске комисије (EC JRC)	~ 50,0	Европска комисија
Према процјени еколошког статуса водних тијела у сливу ријеке Саве		1 година	Спроведен	Април 2015 – март 2016.	Институт за биолошка истраживања „Синиша Станковић“, Београд, РС	~ 35,0	Европска комисија (EUSDR)
Према практичним смјерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива ријеке Саве као огледног примјера		~ 2,5 године	У току	Започео у априлу 2012; Корак 1 (од 5) имплементиран; Корак 2 у току; Корак 3: у току је прикупљање финансијских средстава	UNESCO, Савска комисија	225,0	UNESCO (ISI, IHP, Канцеларија у Венецији), Sed-Net, Deltares, VMM, BRGM, HAW
Управљање поплавама							
2. фаза подршке Владе САД-а активностима моделовања полава у сливу ријеке Саве		~ 2 године	У току	Започео у децембру 2014.	USACE, Савска комисија	Н/А	Влада САД-а
Унапређење заједничког управљања ризиком од поплава у сливу ријеке Саве	Израда FRMP	30 мјесеци	У току	Припремне активности у току		2.000,0	WBIF
	Развој FFWS	30 мјесеци	У току	Избор консултанта, процедура у финалној фази			

Назив пројекта	Трајање	Статус	Примједба о статусу/ раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Буџет (хиљада €)	Извор финансирања
Развој пловидбе						
Web апликација „Систем за подршку тијелима надлежним за безбједност пловидбе”	4 мјесеца	Спроведен	Новембар 2015 – март 2016.	IT Cooperative Вараждин, ХР	3,8	Савска комисија
Студија процјене утицаја на животну средину и главни пројекат пловног пута ријеке Саве (дионица Брчко – Сисак)	~ 2 године	У току	Завршен је преглед прелиминарне документације; Израда главног пројекта на чекању	Parsons Brinckerhoff Ltd., US (преглед); Witteveen+Bos, NL (главни пројекат)	2.125,0	Европска комисија (РА ХР)
					375,0	ХР
Разминирање и пројектна документација (студија процјене на животну средину и главни пројекат) за пловни пут ријеке Саве (дионица Београд – Брчко)	~ 2 године	У току	Имплементација на чекању	AECOM, ES (студија); VPB и IGH, HR (главни пројекат)	5.270,0	Европска комисија (РА БиХ)
Имплементација ријечних информационих сервиса за слив ријеке Саве (Сава РИС-а)	3 године	У току	У Србији, спроведен	Пловпут, РС	~ 1.100,0	Европска комисија
			У Хрватској, спровођење започело у августу 2015.	РГО комуникације, ХР	1.360,0	Европска комисија (РА ХР)
			У БиХ, у току је прикупљање финансијских средстава		240,0	ХР
Обнова Луке Брчко		У току	Започео 2012. Израђена пројектна документација. Преговори о финансирању радова на чекању.		5.800,0	Свјетска банка
Управљање информацијама						
Успостављање и завршетак ГИС-а за слив ријеке Саве – 1. фаза имплементације	4 године	Спроведен	Дио 1: мај 2010 – август 2012. Дио 2: фебруар 2014 – децембар 2015.	IN2 Ltd., Загреб и IGEA Ltd., Вараждин, ХР	168,0	Европска комисија
					22,0	Савска комисија
Хидролошка и метеоролошка питања						
Успостављање ХИС-а за ријеку Саву	9 мјесеци	Спроведен	март 2015 – јануар 2016.	IN2 Ltd., Загреб и IGEA Ltd., Вараждин,	20,0	Европска комисија/ ICPDR

Назив пројекта	Трајање	Статус	Примједба о статусу/ раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Буџет (хиљада €)	Извор финансирања
				ХР	17,0	Влада Финске
					5,0	Савска комисија
Обнова и модернизација мреже за хидрометеоролошко посматрање и процедура размјене у РС и БиХ	2 године	У току	Започео у јануару 2015.	Фински метеоролошки институт, ФИ	~ 400,0	Влада Финске
Питања климатских промјена						
Воде и план прилагођавања климатским промјенама за слив ријеке Саве	6 година	Спроведен	Јуни 2009 – август 2015.	Свјетска банка	~ 240,0 (~ 300 k\$)	Свјетска банка

Назив пројекта	Трајање	Статус	Примједба о статусу/ раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Буџет (хиљада €)	Извор финансирања
Учешће јавности и укључивање интересних група						
Подстицање укључивања интересних група у управљање сливом ријеке Саве – Према успостављању Савског партнерства	9 мјесеци	Спроведен	Новембар 2010 – децембар 2015; Очекује се подношење завршног извјештаја	GWP-Med	~ 50,0	UNESCO, Европска комисија, GWP- Med
Јачање учешћа јавности и укључивање интересних група у сливу ријеке Саве	18 мјесеци	У току	Започео у децембру 2014; Завршава се у јуну 2016.	Савска комисија	47,5	Влада САД, USAID

ДОДАТАК IV. Попис планираних пројеката повезаних са Оквирним споразумом

Пројекти директно повезани са циљевима Оквирног споразума („Листа А”)

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Развој пловидбе						
1	Грађевински радови за обнову пловног пута ријеке Саве	5-6 година	Развој главног пројекта у току	~ 85.000	IPA, Свјетска банка, EBRD	По завршетку главног пројекта
2	Успостављање система за прикупљање, обраду и одлагање опасног и бродског отпада на ријеци Сави	~ 5 година	Идејни пројекат доступан	~ 4.000	IPA, IPF	По успостављању новог правног и финансијског оквира, приједлог COWANDA
Управљање ријечним сливом						
3	Оцјена биоразноврсности и еколошког статуса наноса, воде и биота у сливу ријеке Саве	2 године	Приједлог пројекта доступан; Добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA4; „Брзи старт“ пројектна апликација STAWA, финансиран у склопу ‘START – Фонда за пројекте дунавског региона’, спровођење у току	1.490	Фондови ЕУ (нпр. DTP), GEF	Спреман за имплементацију чим се обезбиједи финансијска средства
4	Према одрживом управљању наносом у сливу ријеке Саве	~ 2,5 године	Идејни пројекат добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	~ 1.500	Фондови ЕУ (нпр. DTP), GEF	
5	Заштита и одрживо коришћење водних ресурса из алувијалних аквифера у сливу ријеке Саве	~ 2 године	Идејни пројекат добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	~ 1.500	Фондови ЕУ (нпр. DTP), GEF	
6	Израда 2. Плана управљања сливом ријеке Саве	~ 4 године	Идејни пројекат укључен као корак бр.8 у план акције 2 у склопу EUSDR PA4	/	Фондови ЕУ, GEF	

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Спречавање и контрола акцидената						
7	Сигурносни систем за управљање загађењем вода за слив ријеке Саве	2,5 године	Приједлог пројекта доступан; Добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA5; Пројектна апликација достављена након 1. позива за достављање приједлога пројекта у оквиру Дунавског програма транснационалне сарадње	1.400	Фондови ЕУ (нпр. DTP), GEF	Спреман за имплементацију чим се обезбиједи финансијска средства
Управљање информацијама						
8	Успостављање и завршетак ГИС-а за ријеку Саву – 2. и 3. Фаза имплементације	~ 3 године (2. фаза)	Идејни пројекат укључен као корак бр.5 у плану акције 3 („Подршка системима за прикупљање података које је развила ICPDR“) у склопу EUSDR PA4	/	Фондови ЕУ, GEF	
Хидролошка и метеоролошка питања						
9	Хидролошка студија за слив ријеке Саве	2,5 године	Доступан детаљан програм (ToR); Добила писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	~ 1.250	Фондови ЕУ (нпр. DTP), GEF	Спреман за имплементацију чим се обезбиједи финансијска средства

Остали регионални пројекти корисни за спровођење *Оквирног споразума о сливу ријеке Саве* („Листа Б”)

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Развој ријечног туризма						
1	Мастер план за развој наугичког туризма за слив ријеке Саве	~ 1 година	Доступан сажетак пројекта	500 – 1.000	Фондови ЕУ (нпр. ДТР)	
2	Успостављање понтонске мреже за туристичка пловила дуж ријеке Саве	~ 1 година	Доступан приједлог пројекта	~ 500	Фондови ЕУ (нпр. ДТР)	Спреман за имплементацију чим се обезбиједи финансијска средства
3	Мастер план за развој екотуризма за слив ријеке Саве	~ 1 година	„Смјернице за прекогранични екотуризам у сливу ријеке Саве”; Техничка помоћ за припрему будућих корака (<i>Sava Ecotour</i>) је завршена; Апликација за пројекат <i>Екотуризам мочвара у сливу ријеке Дунав</i> поднесена након 1. позива за достављање приједлога пројеката у склопу ДТР	~ 500	Фондови ЕУ (нпр. ДТР)	
4	Успостављање ‘еко-значке’ за слив ријеке Саве	6 мјесеци	„Смјернице за прекогранични екотуризам у сливу ријеке Саве” доступне	~ 100	Фондови ЕУ (нпр. ДТР)	
5	Развој бициклистичких стаза дуж ријеке Саве	/	Приједлог пројекта за фазу 1 (развој иницијалног концепта) је доступан; Пројектна апликација је поднесена након 1. позива за достављање приједлога пројеката у склопу ДТР	~ 75 (фаза 1)	Фондови ЕУ (нпр. ДТР)	Спреман за имплементацију (фаза 1) чим се обезбиједи финансијска средства
Развој малих и средњих предузећа						
6	Развој инфраструктуре за производњу хране и узгој рибе у сливу ријеке Саве	/	/	/	WBIF	

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
7	Развој инфраструктуре за третман отпадних вода и ђубрива у сливу ријеке Саве	/	/	/	WBIF	
8	Развој малих хидроелектрана у сливу ријеке Саве	/	/	/	WBIF	

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
9	Развој малих бродоградилшта и малих лука/марина у сливу ријеке Саве	/	/	/	WBIF	
Prostorni razvoj						
10	Концепт интегрисаног просторног развоја за слив ријеке Саве	/	Идејни пројекат доступан	/	Фондови ЕУ (нпр. DTP)	

ДОДАТАК V. Попис састанака одржаних са интересним групама које је организовала или суорганизовала Савска комисија током финансијске 2015. године

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Мјесто	Организатор
1.	Састанак са представницима националних институција Страна <i>Оквирног споразума</i> на тему имплементације система прогнозе и упозорења од поплава за слив ријеке Саве	7. мај 2015.	Загреб	Савска комисија
2.	Састанак „кључне“ радне групе за имплементацију пројекта <i>“Сава ГИС”</i>	8. мај 2015.	Загреб	Савска комисија
3.	Савјетодавна радионица на тему пројекта <i>Sava Nexus</i>	25. мај 2015.	Загреб	Савска комисија, UNECE
4.	Посјета делегације централно-азијских земаља Савској комисији	27. мај – 2. јуни 2015.	Загреб, Бихаћ, Сисак, Лоњ. поље	Савска комисија, GIZ
5.	4. састанак Парламента младих са слива ријеке Саве	29-30. мај 2015.	Бихаћ	Савска комисија, НП Уна
6.	Старт међународне бицикличке туре „Сава 2015“	29. мај 2015.	Зеленци (Крањ. Гора)	Град Крањска Гора, Савска комисија
7.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2015“	30. мај 2015.	Љубљана	Град Љубљана, Савска комисија
8.	Савски сајам (у склопу пројекта „Лијепа наша Сава“)	30-31. мај 2015.	Загреб	Соса-Сола НВС ХР, МА и ММАТИ ХР, Савска комисија, остали партнери
9.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2015“	1. јуни 2015.	Сисак; НП „Лоњско поље“, Крапје	Туристичка организација Сисак, НП „Лоњско поље“, Савска комисија
10.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2015“	2. јуни 2015.	Градишка	Општина Градишка, Савска комисија

Међународна комисија за слив ријеке Саве

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Мјесто	Организатор
11.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2015“	3. јуни 2015.	Славонски Брод	Град Славонски Брод, Савска комисија
12.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2015“	4. јуни 2015.	Оцак, Брчко	Оцак, Дистрикт Брчко, Савска комисија
13.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2015“	5 јуни 2015.	Сремска Митровица	Општина Сремска Митровица, Савска комисија
14.	Крај Међународне бицикличке туре „Сава 2015“	6. јуни 2015.	Београд	Републичка дирекција за воде, “Србијаводе”, Савска комисија
15.	Састанак са представницима националних институција Страна <i>Оквирног споразума</i> на тему имплементације система прогнозе и упозорења од поплава за слив ријеке Саве	10. јуни 2015.	Загреб	Савска комисија
16.	18. састанак сталне стручне групе за пловидбу (PEG NAV)	15-16. јуни 2015.	Загреб	Савска комисија
17.	Састанак „кључне“ радне групе за имплементацију пројекта “Сава ГИС”	16. јуни 2015.	Загреб	Савска комисија
18.	29. састанак сталне стручне групе за управљање ријечним сливом (PEG RBM)	17-18. јуни 2015.	Загреб	Савска комисија
19.	Радионица на тему учешћа јавности у 2. циклусу планирања управљања сливом ријеке Саве (Sava RBMP)	18. јуни 2015.	Загреб	Савска комисија, GWP CEE
20.	12. састанак <i>Ad-hoc</i> стручне групе за географски информациони систем - ГИС (<i>Ah GIS EG</i>)	1. јули 2015.	Загреб	Савска комисија
21.	Почетни састанак на тему успостављања Сава ХИС-а	1. јули 2015.	Загреб	Савска комисија
22.	Састанак „кључне“ радне групе за спровођење пројекта <i>У правцу израде практичног водича за одрживо управљање наносом коришћењем слива ријеке Саве као огледног примјера</i>	2-3. јули 2015.	Загреб	Савска комисија

Међународна комисија за слив ријеке Саве

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Мјесто	Организатор
23.	Министарски састанак о регионалној сарадњи у области вода у сливу ријеке Саве	6. јули 2015.	Брчко	Савска комисија
24.	38. сједница Савске комисије	6-7. јули 2015.	Брчко	Савска комисија
25.	Састанак на тему имплементације пројекта <i>STAWA</i>	9. јули 2015.	Загреб	Савска комисија
26.	Радионица на тему праћења наноса у сливу ријеке Саве	3-4. септембар 2015.	Загреб	Савска комисија
27.	27. састанак сталне стручне групе за заштиту од поплава (PEG FP)	9-10. септембар 2015.	Загреб	Савска комисија
28.	6. састанак о спровођењу <i>Заједничке изјаве о унутрашњој пловидби и одрживости животне средине у сливу ријеке Дунав</i>	10-11. септембар 2015.	Беч	DC, ICPDR, Савска комисија
29.	2. радионица о Сава ГИС-у	21. септембар 2015.	Загреб	Савска комисија
30.	13. састанак <i>Ad-hoc</i> стручне групе за ГИС (<i>Ah GIS EG</i>)	22. септембар 2015.	Загреб	Савска комисија
31.	11. састанак <i>Ad-hoc</i> стручне групе за хидролошка и метеоролошка питања (<i>Ah HM EG</i>)	22. септембар 2015.	Загреб	Савска комисија
32.	20. састанак сталне стручне групе за спречавање и контролу акцидената (PEG APC)	6. октобар 2015.	Загреб	Савска комисија
33.	Презентација <i>Приручника за пловидбу на ријеци Сави</i>	9. октобар 2015.	Београд	Саобраћајни факултет Београд, МЦТИ РС, Савска комисија
34.	39. сједница Савске комисије	19-20. октобар 2015.	Загреб	Савска комисија
35.	10. састанак каптана капетанија са ријеке Саве	28-29. октобар 2015.	Сисак	Савска комисија, ММАТИ ХР

Међународна комисија за слив ријеке Саве

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Мјесто	Организатор
36.	30. састанак сталне стручне групе за управљање ријечним сливом (PEG RBM)	5-6. новембар 2015.	Загреб	Савска комисија
37.	Радионица о мјерама управљања ризиком од поплава и везама са Оквирном директивом Европске уније о водама	11-12. новембар 2015.	Загреб	UNESCO, WMO, ICPDR, Савска комисија
38.	5. конференција о уређењу и вишенамјенском коришћењу ријеке Саве	3-4. децембар 2015.	Загреб	НВО „СЛАП“, Савска комисија и друге организације
39.	Обука за коришћење Сава ГИС-а	9. децембар 2015.	Загреб	Савска комисија
40.	Обука за коришћење Сава ХИС-а	10. децембар 2015.	Загреб	Савска комисија
41.	40. сједница Савске комисије	14. децембар 2015.	Загреб	Савска комисија
42.	9. састанак <i>Ad-hoc</i> стручне групе за финансијска питања (<i>Ah FIN EG</i>)	17. децембар 2015.	Загреб	Савска комисија
43.	Презентација Сава ГИС-а и Сава ХИС-а	21. децембар 2015.	Љубљана	МОП СИ, Савска комисија
44.	Студијска посјета Хрватској за чланове Савског савјета за воде из БиХ и Србије	17-19. јануар 2016.	Загреб, Лоњ-ско поље	НВО „Слап“, Савска комисија
45.	28. састанак сталне стручне групе за заштиту од поплава (PEG FP)	26-27. јануар 2016.	Загреб	Савска комисија
46.	Савјетодавна радионица на тему „Sava Nexus – научене лекције и даљњи кораци”	28. јануар 2016.	Сарајево	Савска комисија, UNECE
47.	Национална савјетодавна радионица на тему „Sava Nexus – научене лекције и даљњи кораци”	29. јануар 2016.	Београд	Савска комисија, UNECE
48.	12. састанак <i>Ad-hoc</i> стручне групе за хидролошка и метеоролошка питања (<i>Ah HM EG</i>)	1. фебруар 2016.	Загреб	Савска комисија

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Мјесто	Организатор
49.	Радионица у оквиру пројекта <i>STAWA</i>	10-12. фебруар 2016.	Љубљана	Савска комисија
50.	41. сједница Савске комисије	17-18. фебруар 2016.	Београд	Савска комисија
51.	1. састанак Савског савјета за воде	18-19. фебруар 2016.	Београд	Савска комисија
52.	Састанак са директорима НХМС из слива ријеке Саве	23. фебруар 2016.	Загреб	Савска комисија
53.	Обука о систему раног упозоравања на опасност од поплава (AEWS) за званичнике из земаља слива ријеке Саве	16. март 2016.	Загреб	Савска комисија

ДОДАТАК VI. Преглед активности спроведених у склопу прославе Дана ријеке Саве 2015. године

Прослава дана ријеке Саве 2015. године, која је одржана у периоду од 29. маја до 3. јула 2015. године, обухватала је догађаје који су директно организовани од стране Савске комисије и догађаје који су организовани кроз националне пројекте Страна *Оквирног споразума* (нпр. пројекти друштвене одговорности компаније *Coca Cola*).

Централни догађаји које је организовала Савска комисија су били 4. састанак Парламента младих са слива ријеке Саве и 2. Међународна бицикличка тура „Сава 2015“ (слике 12 и 13).

Слика 12. Постери који најављују догађаје које је организовала Савска комисија у склопу прославе Дана ријеке Саве 2015. године

Слика 13. Лого састанка Парламента младих са слива ријеке Саве 2015. и Међународне бицикличке туре „Сава 2015“

Састанци Парламента младих са слива ријеке Саве се традиционално организују као окупљања средњошколаца из свих земаља Страна *Оквирног споразума*, са циљем да се подигне свијест младе популације о изванредним вриједностима животне средине и економском потенцијалу, могућностима коришћења воде, важности заштите воде и воденог екосистема, као и важности прекограничне сарадње у сливу ријеке Саве.

Састанак Парламента младих са слива ријеке Саве 2015 – 4. окупљање школараца – је организовано 29-30. маја 2015. године у Бихаћу, уз подршку Владе САД-а (кроз пројекат *Јачање јавног учешћа и укључивања интересних група у сливу ријеке Саве*), UNDP ВиН и компаније *Coca Cola HBC* за Хрватску, Србију и Словенију. Око 50 ученика и

наставника из 8 средњих школа које долазе из Страна потписница *Оквирног споразума* су окупљени на овом догађају. Школе учеснице су одабране на основу резултата такмичења у фотографији под називом *Живи са ријеком и на ријеци* које Савска комисија организује како би подигла свијест младих о природним љепотама ријеке Саве и њених притока, ризицима по животну средину који су везани за људску активност, као и потребу за животом и економским развојем у хармонији са природом, а користећи фотографије као медијум.

Осим презентације и изложбе најбољих фотографија, на састанку су разматрани стратегија и акциони план Парламента младих за идућу годину, као и могућност побољшања комуникације међу младим коришћењем модерних технологија. Информације о састанку су подијељене путем низа медија и веб портала у земљама Странама *Оквирног споразума*. Тренутно су у току припремне активности за 5. састанак Парламента.

Друга Међународна бицикличка тура дуж ријеке Саве – „Сава 2015“ – је одржана од 29. маја до 6. јуна 2015. године. Деветодневна тура дуга 962 km је обухватала цијели ток ријеке Саве од извора ријеке Саве Долинке до ушћа ријеке Саве. Кључна група шест искусних бициклиста из четири земље је одвезла читаву раздаљину, док су се други бициклисти и грађани придруживали групи на одређеним дионицама. Главни циљеви бицикличке туре су били промовисање могућности за развој бицикличких рута дуж ријеке Саве и других врста одрживог ријечног туризма као и ширење кључних порука везаних за прославу Дана ријеке Саве. У складу с тим, догађаји и дружења бициклиста са представницима локалних власти и грађанима су организовани (од стране локалних власти) на око 20 локација дуж ријеке Саве, укључујући све велике градове у четири земље. Осим медијског праћења догађаја, креиран је и специјални линк на интернетској страници Савске комисије, на којем су обезбијеђене све релевантне информације о бицикличкој тури, укључујући кратке извјештаје о бицикличким и фотографије снимљене у току туре. Осим тога, видео снимак цјелокупне бицикличке туре је припремљен и стављен на интернетску страницу Савске комисије.

Осим догађаја које је организовала Савска комисија, одређени број активности је спроведен кроз националне пројекте Страна потписница *Оквирног споразума*, у које је Савска комисија била укључена као партнер или гост зависно од врсте пројекта:

- У Босни и Херцеговини, гдје је одржан 4. састанак Парламента младих на сливу ријеке Саве, веома важан допринос организацији догађаја су дали Национални парк „Уна“ и Медицинска школа Бихаћ. Поред тога, рафтинг клуб „Кањон“ из Бање Луке је организовао еколошку рафтинг регату на ријекама Врбас и Сава (од Бање Луке до Београда) и читав низ догађаја у градовима на ријекама, у периоду од 22. септембра до 8. октобра 2015. године, с циљем да се промовише рафтинг и ријечни туризам, као и да се јачају везе између општина и градова у сливу.
- У Хрватској је настављено спровођење пројекта *Лижена наша Сава*, који финансира *Coca-Cola HBC* Хрватска. У 7. години спровођења пројекта, број партнера пројекта је додатно нарастао на преко 45 организација и институција (укључујући Министарство пољопривреде, Министарство поморства, промета и инфраструктуре, компанију *Coca-Cola HBC* Хрватска и Савску комисију), што указује на континуирану успјешност пројекта. На основу сличног концепта као и претходних година, пројекат је организовао четири Савска сајма (у Загребу,

Сиску, Жупањи и Славонском Броду), које је посјетило више од 20.000 посјетилаца (на основу података компаније *Coca-Cola*). Поред медијске покривености, информације о догађајима су такође преношене преко интернетске странице пројекта и друштвене мреже Фејсбук.

- У Србији, прослава је обухватала и низ различитих активности које су спровођене у неколико градова на ријечи Сави, означавајући тако и почетак обиљежавања Дана ријеке Дунав 2015. године у Србији. Догађаји, које је организовала Дирекција за воде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде у сарадњи са локалним невладиним организацијама и цивилним сектором, обухватили су чишћење ријечних обала, еколошке едукативне радионице и умјетничке радионице за ђаке основних и средњих школа, као и образовне презентације за младу популацију и грађане уопштено. Догађаји су промовисани или приказивани у националним, регионалним и локалним медијима, као и на интернетским страницама низа институција и организација у Србији.
- У Словенији је настављено спровођење пројекта друштвене одговорности под називом *Mojareka.si*, који финансира компанија *Coca-Cola HBC* Словенија. Током 2015. године, пројекат је обухватао и такмичење ђака по основним и средњим школама за најбољи станд-уп шоу „Одрживи развој (здравље, природа, економија)”.

Савска комисија је имала представнике на већини горе наведених догађаја. Важно је нагласити добру сарадњу између Савске комисије и организатора догађаја у земљама Странама *Оквирног споразума* која је допринијела укупном квалитету прославе Дана ријеке Саве.

У склопу прославе, Савска комисија је подјелила низ различитих промотивних публикација и промотивних чланака.

ДОДАТАК VII. Попис скраћеница

AEWS	Accident Emergency Warning System Систем раног упозоравања на опасност од акцидената
APC	Accident Prevention and Control Спречавање и контрола акцидената
BA или B&H / BiH	Bosnia and Herzegovina Босна и Херцеговина
BRGM	Bureau de Recherches Géologiques et Minières, France Институт за рударска и геолошка истраживања, Француска
BG	Republic of Bulgaria Република Бугарска
CCNR	Central Commission for Navigation on the Rhine Централна комисија за пловидбу на ријеци Рајни
CESNI	European Committee for drawing up standards in inland navigation Европски одбор за израду стандарда у области унутрашње пловидбе
CEVNI	<i>European Code for Inland Waterways</i> <i>Европски код за унутрашње пловне путеве</i>
CO	Country Office Државна канцеларија
COWANDA	<i>Convention for Waste Management for Inland Navigation on the Danube</i> <i>Конвенција о управљању отпадом у унутрашњој пловидби Дунавом</i>
DC	Danube Commission Дунавска комисија
DTP	Danube Transnational Programme Дунавски програм транснационалне сарадње
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development Европска банка за обнову и развој
EC / ЕК	European Commission Европска комисија

EG / SG	Expert Group (of the ISRBC) Стручна група (Савске комисије)
EIA	Environmental Impact Assessment Процјена утицаја на животну средину
ES / Š	Kingdom of Spain Краљевина Шпанија
<i>Espoo Convention</i> <i>Espoo конвенција</i>	<i>UNECE Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context</i> <i>UNECE Конвенција о процјени утицаја на животну средину прекограничном контексту</i>
EU	European Union Европска унија
EUSDR	<i>EU Strategy for the Danube Region (EU Danube Strategy)</i> <i>Стратегија Европске уније за регион Дунава (Дунавска стратегија Европске уније)</i>
<i>FASRB</i>	<i>Framework Agreement on the Sava River Basin</i> <i>Оквирни споразум о сливу ријеке Саве</i>
FFWS	Flood Forecasting and Warning System Систем прогнозе и упозорења од поплава
FIN	Financial Issues Финансијска питања
FP	Flood Prevention Одбрана од поплава
FRM	Flood Risk Management План управљања поплавама
FY	Financial Year (of the ISRBC) Финансијска година (Савске комисије)
GEF	Global Environment Facility Глобални фонд за животну средину
GIS/ГИС	Geographical Information System Географски информациони систем
GIZ	German Agency for International Cooperation Њемачка агенција за међународну сарадњу

GWP	Global Water Partnership Глобално партнерство за воде
GWP CEE	Regional Partnership of the GWP for Central and Eastern Europe Регионално партнерство Глобалног партнерства за воде за Централну и Источну Европу
GWP-Med	Mediterranean Regional Partnership of the GWP Медитеранско регионално партнерство Глобалног партнерства за воде
HAW	Hochschule für Angewandte Wissenschaften Hamburg, Hamburg University of Applied Sciences, Germany Висока школа за примјењене науке, Универзитет примјењених наука, Хамбург
HBC	<i>Hellenic Bottling Company</i>
HIS/ХИС	Hydrological Information System Хидролошки информациони систем
HM(I)	Hydrological and Meteorological Issues Хидролошка и метеоролошка питања
ХР	Republic of Croatia Република Хрватска
HU	Hungary Мађарска
ICPDR	International Commission for the Protection of the Danube River Међународна комисија за заштиту ријеке Дунав
ИНР	International Hydrological Programme Међународни хидролошки програм
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance Инструмент предприступне помоћи
IPF	Infrastructure Projects Facility (for the Western Balkans) Фонд за инфраструктурне пројекте (за Западни Балкан)
ISI	International Sediment Initiative Међународна иницијатива за нанос
ISRBC	International Sava River Basin Commission (Sava Commission) Међународна комисија за слив ријеке Саве (Савска комисија)

JRC	Joint Research Center (of EC) Заједнички истраживачки центар (Европске комисије)
LiDAR	Light Detection and Ranging Свјетлосна детекција и позиционирање
MA HR	Ministry of Agriculture of the Republic of Croatia Министарство пољопривреде Републике Хрватске
MCTI RS	Ministry of Construction, Transport and Infrastructure of the Republic of Serbia Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије
ME / CG	Montenegro Црна Гора
MMATI HR	Ministry of Maritime Affairs, Transport and Infrastructure of the Republic of Croatia Министарство поморства, промета и инфраструктуре Републике Хрватске
MOP SI	Ministry for Environment and Spatial Planning of the Republic of Slovenia Министарство за околиш и просторно планирање Републике Словеније
NAV	Navigation Пловидба
NGO / НВО	Non-Governmental Organization Невладина организација
NHMS / НХМС	National Hydro-Meteorological Service Национална хидро-метеоролошка служба
NL	The Netherlands Низоземска
NP	National Park Национални парк
OSCE / ОЕБС	Organization for Security and Cooperation in Europe Организација за европску безбједност и сарадњу
PA	Priority Area (of the EU <i>Strategy for the Danube Region</i>) Приоритетно подручје (<i>Дунавске стратегије Европске уније</i>)

PEG	Permanent Expert Group (of the ISRBC) Стална стручна група (Савске комисије)
PR	Public Relations Односи с јавношћу
Q	Quarter of a year Квартал године
RBM	River Basin Management Управљање ријечним сливом
RBMP	<i>River Basin Management Plan</i> <i>План управљања ријечним сливом</i>
RCC	Regional Cooperation Council Савјет за регионалну сарадњу
REC	Regional Environmental Center Регионални центар за животну средину
RIS/РИС	River Information Services Ријечни информациони сервис
RO	Romania Румунија
RS	Republic of Serbia Република Србија
SedNet	European Sediment Network Европска мрежа интересних група које се баве управљањем наносом
SEE	South East Europe Југоисточна Европа
SI	Republic of Slovenia Република Словенија
SK	Slovak Republic Република Словачка
SRBA	Sava River Basin Analysis Анализа слива ријеке Саве

STAWA	Project <i>Towards the Assessment of Ecological Status of Water Bodies in the Sava River Basin</i> Пројекат <i>Према процјени еколошког стања водних тијела у сливу ријеке Саве</i>
SWC	Sava Water Council Савски савјет за воде / Савјет за ријеку Саву
SWMI	Significant Water Management Issues Значајна питања управљања водама
ToR	Terms of Reference Пројектни задатак
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe Економска комисија Уједињених нација за Европу
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization Организација за образовање, науку и културу Уједињених нација
U.S. / SAD	United States (of America) Сједињене Америчке Државе
USACE	United States Army Corps of Engineers Јединица за инжињерију Војске САД-а
USAID	U.S. Agency for International Development Америчка агенција за међународни развој
USG	U.S. Government Влада Сједињених Америчких Држава
VMM	Flemish Environment Agency, Belgium Фламманска агенција за животну средину, Белгија
WANDA	<i>Waste Management for Inland Navigation on the Danube</i> <i>Управљање отпадом у унутрашњој пловидби Дунавом</i>
WATCAP	<i>Water and Climate Adaptation Plan for the Sava River Basin</i> <i>Воде и план прилагођавања климатским промјенама за слив ријеке Саве</i>
WB / СБ	World Bank Свјетска банка

WBIF	Western Balkan Investment Framework Оквир за инвестиције на Западном Балкану
WFD	<i>Water Framework Directive</i> (of EU) Оквирна директива о водама (Европске уније)
WMO	World Meteorological Organization Свјетска метеоролошка организација
WWF	World Wildlife Fund Свјетски фонд за природу